

Norėjo nušauti Anglijos karalių Eduarda VIII

Paulių diena

Liepos 9 d. S. Paulas šventė 1932 m. liepos 9 d. paulių sukilimą. Mieste buvo dideli paradai, visos įstaigos buvo uždarytos.

Palestinoj neramumai tęsiasi

Palestinoj arabai nepaliauja vedė kovą su žydais ir su anglų kariuomene. Dabar arabai veda tikrą karą su angliais.

Abisinai pradės puolimą prieš italus

Abisinijos atstovas prie Tautų Sąjungos Emanuelis Abraham yra pareiškęs, kad kaip tik prasidės lietuviškas laikas Abisinijoje, tai abisinai esą pradės plakti kailį italams ir vartyti nepraišytus svečius iš savo krašto.

Antonio Carlos Gomes muzikos genijus

Pereitą šeštadienį, liepos 11 d. visa Brazilija iškilmingai minėjo muzikos genijaus Antonio Carlos Gomes šimtmetines nuo jo gimimo sukaktuvės. A. Carlos Gomes, tai vienas XIX amžiaus didžiųjų melodistų, genijus, dramaturgas. Brazilija juo didžiuojasi, ji ir gali juo didžiuotis, nes A. Carlos Gomes stovi vienoje vertėje ir su kitais pasaulio muzikais, pagarsėjusiais savo genijum muzikos srityje. Antonio Carlos Gomes yra brazilų tautinės muzikos tėvas, jos kūrėjas. Viena iš geriausių jo operų, atvaizduojančių tikrą brazilų tautos būdą, yra „Guaranys“.

Antonio Carlos Gomes gimė 1836 metais liepos 11 dieną, Campinas miestelyje, mirė 1896 metais, rugsėjo 16 dieną.

Lėktuvų katastrofa

Liepos 15 dieną Rio de Janeiro mieste įvyko šturpi lėktuvų katastrofa. Karo aviacijos mokyklos lakūnai darė skraidymus ir du lėktuvai susidūrė ore ir sulėpsnojo. Degantieji lėktuvai nukrito žemėn ir po lėktuvų skeveldrom palaidojo lakūnus.

Žmonės mirėta nuo karčių

Iš New Yorko pranešimai sako, kad Amerikos J. V. per paskutines 11 dienų mirė nuo karčių 1626 žmonės. Karščiai ne tik tūkstančių žmonių pražudė, bet ir laukus išdegino ir padarė milijoninius nuostolius.

Šturmos automobilių lenktynės

Liepos 12 d. S. Paulo mieste įvyko automobilių lenktynės. Lenktynėse dalyvavo apie 350.000 žiūrietojų. Į pabaigą lenktynių įvyko baisi nelaimė. Vienas žiūrietojas norėjo sutrukdyti lenktinčiuotojai francūzei Nice važiuojant. Dėl šios priežasties automobilius įvažiavo į minią ir užmušė 5 žmones, o 35 sužaidė. Lenktinčiuotoji taip pat tapo nugabenta be sąmonės ligoninėn.

Amerikos liet. demonstracija prieš Liet. žmonių priespauda

Mussolini „susirūpino“ pasaulio taika

Atentato priežastis prieš Anglijos karalių dar neisaiskinta

Liepos 16 d. Londonas pranešė žinią apie pasikesinimą ant Anglijos karaliaus, Eduardo VIII, gyvybės, kuris įvyko prie sekančių aplinkybių. Ta dieną Anglijos karalius išvyko apžiūrėti kariuomenės. Apžiūrint karaliui kariuomenei, viena individas išsoko iš žmonių minios ir leidosi tiesiai su revolveriu rankoj į tą vietą, kur stovėjo Eduardas VIII. Sargyba pastebėjusi nepaprastą šio žmogaus judesį, tuojau jį sulaukė, netarus jam įvykdyti savo plano. Pranešimas dar sako, kad Anglijos karaliaus gyvybę išgelbėjo viena moteris, kuri pirmoji su-

laikė pasikesintoją ir išmušė jam revolverį iš rankų. Ginklas nukrito netoli karaliaus neiššovęs, nors jis buvo užtaisytas 4 kulkomis.

Londono policija dabar turi daug darbo, tyrinėdama šio pasikesinimo priežastį. Pasikesintojas yra tūlas Jerome Banigan apie 35 metų amžiaus, kuris iki šiol nedavė dar jokių policijai pareiškimų. Eduardas VIII susilaukė daugybę užuojantos telegramų iš visų Europos valstybių. Taigi, Anglijos karaliaus Eduardo VIII viešpatavimas bemažke neužsibaigė tragiškai.

„Laisvės Lietuvai“ -- saukia Amerikos lietuviai

Amerikos lietuvių laikraščiai praneša, kad jų kolonija nepamena tokios skaitlingos ir vieningos Amerikos lietuvių demonstracijos, kurios įvyko Clevelando mieste birželio 20-21 d. Amerikos lietuviai nepamena tokio didelio susidomėjimo Lietuva, kokį rodė Amerikos Lietuvių Kongresas. Šiame Kongrese dalyvavo šimtai atstovų iš įvairiausių draugijų, iš įvairiausių Amerikos kampų. Čia buvo įvairiausių nusistatymų atstovų ir socialistų, ir komunistų, ir liaudininkų — tautininkų, ir laisvamanių, ir katalikų. Pažinių skirtingumas juos skyria, bet senosios tėvynės Lietuvos reikalai

juos sujungė į vieną milžinišką vienetą, milžinišką demonstraciją prieš Lietuvos žmonių priespaudą. Amerikos lietuviai dar sykį atėjo pagalbon Lietuvai, Lietuvos žmonėms, jie dar sykį parodė savo brolišką meilę kankinamiems Lietuvos valstiečiams. Jie dar sykį organizuotai ir vieningai sušuko: „Laisvės Lietuvai! Žmogaus teisių Lietuvos gyventojams! Demokratinės santvarkos Lietuvos Respublikai! Štai kokie širdingai Amerikos lietuvių troškimai išreikšti Kongrese, tame istoriniame jų suvažiavime, kuriuo stobisi net visa Amerika. Garbė Amerikos lietuviams!“

Italams gali pasidaryti karšta Abisinijoje

Mussolinis atlikęs mauro darbą Abisinijoje, dabar didelio kankinio vainiką dėdasi ir sako, kad jo žygis Abisinijoje — tai šventas pašaukimas nešti civilizaciją puslankiniai etopų tautai. Dabar jis „susirūpino“ Europos taika ir Europos tautų solidarumu. Mussolinis dabar nori paimti į savo rankas visas Europos valstybes ir joms diriguoti, kad jos būtų ramesnės, nerodytų per daug kariško užsidedimo. Iš Londono pranešama, kad „duče“ susauks bendrą konferenciją šias didžiausias valstybes — Angliją, Franciją, Rusiją, Vokietiją, Belgiją ir

Lenkiją ir patieks joms apsvaistytį ir priimti jo pasiūlytus planus Europos valstybių santykiams. Vadinas Mussolinis po kruvino žygio Afrikoje nori paimti taikos čempiono rekordą Europoje. Bet tam „taikos“ čempionui abisinai jau rimtai ruošiasi duoti į kailį. Abisinai jau pradėjo italus užpuldinėti partizanais būriais visai prie Addis Abebo. O Gorė provincijoje, kur veikia Abisinijos valdžia, eina didelis abisinių pasirošimas prieš italus. Sklinda žinios, kad Abisinijos vice-karalius Graziani guli sužaištas. Taigi italams gali būti labai karšta Abisinijoje.

Kinijoje karas eina

Pilietinis karas Kinijoje nesustabdomas. Pietlečiai su šiauriečiais nesustaria ir vieni ant kitų daro puolimus. Japonijai bus gardus kąsnis. Jų kariuomenė jau senojai Kinijos sostinė, Pekine.

Pelnas įvykusio koncerto

Liepos mėn. 14 d. įvykusio, neva, koncerto pelnas, po galutinų apyskaitų, bus perduotas lietuviškoms mokykloms toms, kurioms daugiau reikalinga finansinė pagalba. Taigi, dalyvavusių tame koncerte žmonių bus garbinga auka mūsų mokykloms.

Ištrėmė 7 svetimšalių

Brazilijos vyriausybė, šiomis dienomis, ištrėmė 7 svetimšalių už komunistinių veikimą, 4 lenkus ir 3 rumunus.

Argentinoj dreba žemė

Argentinoj jau antru sykį įvyksta žemės drebėjimas. Paskutinis drebėjimas įvyko 13 liepos ir buvo jaučiamas Bs. Aires mieste.

Argentinoj dirbo milrejus

Buenos Aires policija susekė brazilų piniginę fabriką. Rasta daug padirbtų notų, kurios buvo gabamos Brazilijon ir platinamos. Notos po 500\$

Lietuvos „Seimas“

Lietuvos laikraščiai rašo, kad Lietuvos „Seimas“ tapo išrinktas ir paduoda to smetainio seimo atstovų sąrašą. Atstovai susideda iš dabartinių ministrų, keletos kunigų tautininkų ir dvarininkų. Seimo pirmininku numatomas Kauno miesto vice-burmistras Merkys, būvęs vidaus reikalų ministris, didelis tautininkas.

Lietuvių kolonijos visuomenė

Dariaus ir Girėno tragingas žuvimas yra skaudus įvykis visoms lietuviams, todėl mes juos turime iškilmingai pagerbti ir paminėti.

Paminėjimas įvyks 1936. VII 19 tokia tvarka.

1. Pamaldos 11 val. Villa Zelinos lietuviškoje bažnyčioje su atitinkamomis bažnytinėmis apeigomis. 2. 3 val. p. p. Mokos mokykloje, didvyrių vardo salėje, tęsiasi paminėjimas. a. Kalbos BLAK pirmininko ir visų organizacijų atstovų. b. Paskaita, kurią laikys lak. St. Jurevičius. c. Meninė dalis, kurią išpildys mūsų kolonijos dainininkai p. p. Mažetka, Laurinavičius, smuikininkas Ogževaila, choras padainuos keletą lietuviškų dainelių p. Stankūnui vadovaujant. Visuomenė prašoma kuoskaitlingiausiai dalyvauti. B. l. A. K. Valdyba.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

B. Ruzinskas, R. Meilus, K. Sokolovski, p. lei „Dėis mil reis“, J. Urbanas, V. Audickas, A. Kuzma, A. Siatūnas, E. Satas, E. Pribušis, J. Kuzmickas, J. Lenkaitis, V. Karaliūnas, J. Rutkauskas, P. Jočys, Venkui Voldūnai, J. Lutvytis, J. Samonavičius, J. Glėnža, L. Kurliis, A. Poškevičius, V. Talanskas, S. Dvareckas, K. Matuzonis, F. Lesčingkas, B. Lašinskas, J. Sokolovski, P. Sinauskas, E. Gasiūnaitė, Z. Genys, L. Stakėnas, P. Pakalnis, S. Bertling, P. Vildžiūsis, P. Urbon, Jg. Poškaitis, P. Vilčinskis, A. Mandekis, J. Klimaitis, J. Pribušis, K. Bedarfis, V. Guiga, A. Raulinaitis, J. Lakavič, D. Grabauskas, M. Petrauskienė, J. Šitkauskas.

Rytoj, sekmadienį, Aido redakcija atidaryta nuo 8 iki 11 val. dienos.

Apžvalga

AMERIKOS LIETUVŲ KONGRESO NUTARIMAI

Birželio 20-21 d. d. Clevelando mieste, Amerikoje, įvyko Amerikos lietuvių kongresas Lietuvos demokratijai atsteigti. Kongrese dalyvavo apie 500 atstovų, kurie atstovavo 71 organizacijai. Kongreso atstovus pirmiausia pasveikino Clevelando miesto gubernatoriaus atstovas šiais žodžiais:

„Mums, Amerikoje gimusiems ir augusiems yra net sunku išvaizduoti, kaip civilizuojoj šaly gali dėtis tokie dalykai, kokie dabar dedasi Lietuvoje. Bet aš tikiuosi, kad Amerikos Lietuvių Kongresas padės savo tautai negerumus pašalinti“.

Šitie gubernatoriaus atstovo žodžiai buvo griausmingai palydėti plojimais.

Kongresas posėdžiavęs dvi dienas, iš klausė visą eilę referatų ir pranešimų. «Keleivio» redaktorius skaitant referatą apie Lietuvos vyriausybės žiaurumus su ūkininkais, žmonės saloje net verkė.

Kongresas priėmė visą eilę nutarimų ir rezoliucijų, kaip dėl Lietuvos valdžios žiaurumų, dėl žmonių šaudymo, dėl demokratijos atsteigimo Lietuvoje ir dėl lenkų valdžios persekiojimo Vilniaus lietuvių.

Dėl Lietuvos valdžios žiaurumų kongresas priėmė šitokią rezoliuciją:

„Jau netoli metai laiko, kaip Lietuvoje tęsiasi valstiečių neramumai, kuriuos valdžia stengiasi sulaukyti vis žiauresnėmis ir žiauresnėmis priemonėmis. Didžiausiu įdūkimu valdžia persekioja valstiečius, kurie kovoją dėl savo būklės pagerinimo ir reikalauja laisvės. Tokius Lietuvos piliečius ji atiduoda karo lauko teismui, baudžia sunkių darbų kalėjimu ir net mirtimi. Apkaltintieji negali pastatyti nei savo liūdininkų, nei pasinaudoti advokato pagalba. Tai šitaip elgiasi ta valdžia, kuri save vadina tautiška“. Ji privedė Lietuvos ūkininkus prie didžiausio skurdo ir atėmė jiems visas piliečio teises, o kuomet žmonės stengiasi išgelbėti savo turį, ir bando atgauti laisvę, tai valdžia juos galabią. Nei Rusijos caras už tokius dalykus Lietuvos valstiečių mirtim nebausdavo.

«Amerikos Lietuvių Demokratijos Kongresas, girdėdamas apie šitokius baisus Lietuvos vyriusybės smurto žygius, kelia griežčiausį protesto balsą ir reikalauja, kad ta žiaurų valdovų kliša, susitępusi nekaltų Lietuvos žmonių krauju, tuojaus pasitrauktų ir atiduotų valdžią atstovams tos vyriusybės, kurią buvo paskyręs paskutinis (1926 m.) teisėtai išrinktas Lietuvos seimas, iki bus išrinkta ir suaukta Steigiamojo Seimo nustatytais pagrindais tikroji Lietuvos žmonių atstovybė“.

Kita rezoliucija pasmerkia Lenkijos imperialistus, kurie tokiais pat būdais, kaip Kauno tautininkai, persekioja mūsų brolius Vilniaus krašte.

Pasmerkęs visus smurtininkus ir lietuvių tautos engėjus, Amerikos Lietuvių Kongresas reikalauja, kad visi politiniai kaliniai suimti už kovą dėl demokratijos ir laisvos Lietuvos, tuojaus būtų paleisti iš kalėjimų.

Prieš išsiskirstant, Amerikos Lietuvių Kongresas įkūrė pastovią organizaciją Lietuvos žmonėms remti. Kadangi ši organizacija tęs Kongreso pradėtą darbą, bus lyg Kongreso tesa, tai ir vadinsis tuo pačių vardu Amerikos Lietuvių Kongresas demokratinei tvarkai Lietuvoje atsteigti. Jo centras bus Chicagoj, o skyriai kolonijose. Tie skyriai susidės iš įvairių organizacijų atstovų.

Amerikos valdžia ne tik leido Kongresui posėdžiauti, bet ir pati stebisi iš to kas dedasi Lietuvoje.

KUKLIOS AIDO SUKAKTUVĖS

«Aidui» sukakus šešioms metams, redakcija nutarė šias sukaktuvės nors kukliai atžymėti. Tai nėra koks jubilėjus ar šventė, kaip yra priprasta švęsti jubilėjai sulaukus tam tikrą metų skaičių, kaip 5, 10, 15 ar 20. Tai yra pačių «AIDO» draugų ir skaitytojų prisiminimai ir išreikštos mintys apie laikraštį, tai yra tik metinis «Aido» balansas ir nuveikto darbo patikrinimas.

Dėl to, šia proga, drauge su visais «Aido» draugais ir skaitytojais, ir redakcija tardama savo žodį ir, nors trumpai, peržvelgdama «Aido» istoriją, išleido šį numerį 10 puslapių.

Šeši metai, yra labai trumpas laikas. Bet turint omenį tai, kad mūsų kolonija tęgvena šioje šalyje tik vieną dešimtį metų, tai ir laikraščio «Aido» šešių metų amžių galima skaityti dideliu. O jei dar prie to pridėti visus tuos sunkumus ir neapsakomai didelės kliūtis, kurias reikėjo «Aidui» pereiti, tai kiekvonas įvertins, kad «Aido» gyvavimo amžius yra ilgas.

«Aidas» gimė ypatingose sąlygose ypatingose sąlygose visą laiką jam reikėjo ir eiti net iki šių dienų, atlaikyti visus sunkumus ir tapti seniausiu, populiariausiu laikraščiu Brazilijoje.

«Aido» sumanytojas ir leidėjas buvo Kostas Uckus, pirmosios lietuvių spaustuvės Brazilijoje savininkas. Jis susitaręs su Antanu Dutkum, 1930 metais birželio mėn. 22 d. išleido pirmąjį «Aido» numerį. Tai buvo didelė naujiena. Jau reikėjo didelės drąsos tuo laiku pasirodyti su nauju pažangios minties laikraščiu, kuomet lietuvių areštai ir lietuviškų laikraščių uždarymėjimai vyko S. Paulo lietuvių kolonijoje. O dar didesnė naujiena ir nusistebėjimas buvo tiems, kurie tada džiaugėsi vykstančia lietuvių kolonijoje tragišką. Tai buvo mūsų «patriotų» ir mūsų išveičių «aukštesnės klasės» nusistebėjimas ir neįtikėtina jiems naujiena. Užgirdę apie naują laikraštį, jie pasityčiodami kalbėjo: «Žiūrėsime, kaip ūbagų laikraštis eis». O kuomet «Aido» pasirodė pirmas, antras, trečias numeris, tai jie jau pranašavo, kad «Aidas» turi sustoti, kad ilgiau jis negali eiti, kad trečias numeris, tai ne trisdešimtas ir t. t.

Mat, visi minėti ponai negalėjo įsivaizduoti, kad laikraštis gali eiti ir neblogiau augti bei gautamų reguliarai iš Lietuvos pašalpy. Jiems tai buvo nesuprantamas dalykas, kad laikraštis gali išsilaikyti skaitytojų pagalba. Jiems dar nesuprantama ir šiandieną. O «Aidas» visa tai įrodė.

Kuomet «Aidas» pasikė trisdešimtis numerių ir daugiau, suprato ir mūsų aukštieji «pranašai», kad naujas laikraštis įgyja vis didesnės simpatijas kolonijos tarpe ir gal sava mirėti nemirti. Tuomet prieš «Aidą» buvo pradėta organizuoti kitoks būdas jį sukludpyti. Kun. Valaitis užvedė prieš «Aidą» bylą, kiti mūsų tautiečiai mūšiojo policijos slenkščius. Bet jie savo tikalo nepasiekė. Kun. Valaitis bylą pralaimėjo, policija ištyrusi dalyką ir įsitikinusi, kad «Aidas» negriauna šios valstybės įstatymų, kad jis gerbia šio krašto šeiminkus, kad «Aidas» yra nepartinis lietuvių išveičijos laikraštis,

tai ir netrukdė ir jokių kliūčių jam nedarė augti ir stiprėti.

Taigi ačiū «Aido» skaitytojams ir visiems draugams, laikraštis ne tik sulaukė didžiausią numerių skaičių iš visų Brazilijoje esamų ir buvusių lietuviškų laikraščių, bet ir metų amžiumi tapo seniausias, rimčiausias ir daugiausia visų skaitomas.

«Aido» kelias yra sunkus, laikraštį išlaikyti reikia daug pinigų, bet dideliai skaitytojų armijai padedant savo pronerimator, laikraštis laikosi ir didėja, kuomet tuo tarpu kitas lietuviškas laikraštis gauna kas mėnesi po 300 litų paramos iš Lietuvos ir skundžiasi ekonominiškai.

«Aido» kelias sunkus mežiagišniai, nes reikia skaityti su kiekvienu gautu raštu, bet tas kelias darosi dar sunkesnis, nes dar ir šiandienai jis turi daug priešų, kurie jam trukdo visokiais būdais. Dar visai neseniai mūsų šaliai ponai, kurie maitinasi Lietuvos litais, norėjo pakirsti «ubagų laikraštis» įskusdami jį policijai.

Bet «Aidas» atlaikė visus mūsų žmonių smūgius, atlaikys jis ir ateityje, jei tik mūsų kolonija bus vieninga, susipratusi ir gers šio krašto pa-pročius ir įstatymus.

Reikia pastebėti, kad «Aidas» buvo puolaamas ne tik simtaprocentinių patriotų ir katalikų, bet taip pat ir komunistų. Komunistai Aidą puolė ir tebe puola dėl to, kad jis neaukia lietuvius darbininkus kelti revoliucijos prieš svetimo mums krašto valdžią.

Tai yra didelė nesąmonė. Bet ką padaryti, kad tarp mūsų yra nesąmoningai galvojančių žmonių. Juk mes esame svetimsčiai, neturime jokių pilietinių ir politinių teisių. Mes išvykome iš savo senosios tėvynės ne revoliuciją kelti kituose kraštuose, o tik vieno tikslo yedini, tai — ieškoti didesnio duonos kashio. O kad neliktu mėm tamsuoliais svetimam krašte, kad nebūtume atsilikę nuo visų pasaulio įvykių, kad mes šviestumėmės ir kultūrėtume, mes galime viso to siekti, toji teisė mums yra duodama tik su ta sąlyga, kad neliesi šio krašto tvarkos. Ta teisė naudojamesi, šian dieną mes ir turime savą laikraštį «Aidą», kuris Brazilijos lietuvių kolonijai plačiai atidaro pasaulio duris ir langą ir parodo pasaulio žmonių progresą, jų laimėjimus ir vargus. Jeigu mes, pasinaudojami mums suteikta teise kultūrėti ir šviestis, imtumėm sauvaliauti, tada labai aiškus būtų mūsų likimas.

«Aidas» pradėjęs septintuosius metus, mūnėdamas šias kuklias sukaktuvės, kviečia lietuvius išveičius dar labiau susiburti ir eiti Aidui talkon. Kiekvienas Aido skaitytojas net būtinai turi surasti nors po viena dar naują skaitytoją iki šių metų pabaigos ir tuo būdu padidinti skaitytojų šei ną. O kuomet «Aido» talka bus didelė, tai ir laikraštis sykiu didės ir daugiau visiems skaitytojams duos naudos.

O dabar, «Aidas» dėkoja visiems savo draugams už paramą ir tikisi, kad minint jo 10 metų jubiliejų, jis jau bus dienraščiu. Šito mes turime siekti visi.

«AIDO» REDAKCIJA

IMIGRACIJA iš EUROPOS IR kitų krastų

Turim leidimą įvežti Brazilijon gimines ir žemdirbius su užstatu ir be užstato. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAMI IŠSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Soc. Paulista de Imigração e Colonização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3º aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

Praeiti

Prisiminus

Aido išsėrių metų sukaktuvių proga, tenka ir man vienas kitas žodis išsirtarti, pasidalinti mintimis su Aido skaitytojais, bendradarbiais ir visais jo draugais remėjais ir, manau, bus visiems įdomu, nors trumpai, žinoti, kaip tas darbas, laikraščio leidimas, sunkiai vystėsi per nueitus šešius metus.

Prisiminus 1930 metus birželio mėn. 22 dieną, tai net šurpu darosi dabar, kad mes su drg. Antanu Dutkum su sitarė, drįsime tokį darbą pradėti, išleisti laikraštį neturėdami iš niekur jokios materialinės paramos, o ir savo kapitalo nebuvo. Darbas buvo rizikingas, bet pasitikėdami visuomėne, ryžomės jį vykdyti. Pasidalyję su Dutkum darbu vienas su plunksna, kitas su mašinomis, pradėjome. Daug kas į pradėtą darbą žiūrėjo skeptiškai, daug kas iš jo juokėsi, o konsulas net ir pašalpy pasiūlė, su tam tikrą sąlyga, jei Aidas taps konsulato įrankiu. Bet mes į visa tai numojome ranka, ryžomės savo jėgomis ir kolonijos parama atlaikyti visus sunkumus. Nors tuo laiku ekonominiai labai sunkiai stovėjome, bet visus sunkumus nugalėjome. Visuomenės pritarimas ir jos draugiškas atsinešimas nusvėrė visas ekonomines kliūtis.

Be ekonominių sunkumu, reikėjo daug pakelti ir moralinių smūgių. Žažnai reikėdavo lankytis į valdžios įstaigas, aiškintis dėl įvairių skundų prieš mus, kurie plaukte plauktė iš simtaprocentinių mūsų patriotų pastogės, maitinamų Lietuvos liaudies pinigais. Nė vienas, pradžioje, straipsnelis, nė vienas eileraštukas nepraleidžiamas buvo, kad nepadaryti jo vertimą ir neįteikti policijai, kad Aidas yra «priešvalstybinis». Net ir tokių dalykų pasitaikydavo, kad perspausdinti straipsneliai iš Lietuvos laikraščių Aido, patekdavo vietos policijon, kaip «priešvalstybiniai», «komunistiniai».

Ne gana to, pasipylė dar prieš mus didelė šmeižų banga tiek iš «patriotų», tiek ir iš komunistų spaudos, visai nepamatuotai buvome ir kiršinami vienas su kitu, kad tik sugriauti pradėtą darbą. Bet nuo to mūsų darbas negriuvo, o stiprėjo; tvirtas pasiryžimas nugalėjo viską ir mes savo remėjų — skaitytojų neapvyvlome.

Pastaruoju laiku man pervedus laikraščio leidimo atsakomybę A. Dutkaus vardu, mūsų «gerieji» tautiečiai, pasinaudodami Brazilijos neramia padėtimi, vėl mėgino savo smurtu sunaikinti pažangų laikraštį Aidą. Tik reikėjo įskusti «Aidą» policijai, kad jis priešvalstybinis, ir jau jo nėra. Taip buvo ir padaryta. Bet ir tas smurtas tapo sutriušintas. Nes vietos policija ištyrusi skundus, įsitikino, kad tai blogos valios žmonių daromas kerštas prieš mus. Ir nuo nepasisekusio šio žygio, patys skundėjai tarp savęs susipiovė ir patys save prisikalė prie gėdos stulpo.

Techniškas laikraščio apdirbimas irgi buvo sunkus. Neturėjome gerų mošinių, šrifto irgi nebuvo pakankamai, o ir tas senas, supirkinėtas, po kelioliką kartų, taip kad atspausdinimas laikraščio buvo tikra kankinė. Jis ir išėidavo nesvarus, ir menkai iškaftomas. Rinkėjų trūkumas dar labiau šį darbą sunkino. Bet vis dėlto, nenuleisdami rankų kasėmės iš visų bėly ir vargų ir, kiek galėdami, laikraštį tobuliname. Už visus tuos trūkumus, tikiuosi, skaitytojai dovanos ir ateityje, manau, daugiau nebus.

Prisiminus visų metų praeitį ir visus vargus, kuriuos teko pakelti, gaudu darosi, kad tiek sunkumų reikėjo pernešti. Pradžioje dar ir skaitytojų nebuvo tiek daug, vos 500 tiražas

(Nukelta 3-čian pusl.)

Feliksas Čemarka.

APIE LAIKRAŠTĮ AIDA JO SESERIŲ METŲ SUKAKTUVIŲ PROGA

Kiekvienas laikraštis, kokios jis būtų pakraipos, ypatingai iševijoje, yra tautos kultūros lobis.

Iševijoje ypatingą reikšmę turi tas laikraštis, kuris yra leidžiamas pačių emigrantų pajėgomis ir pastangomis. Nes tik toks laikraštis gali tinkamai suprasti iševijų gyvenimo siekimus ir pilnai atjausti jų troškimus bei pageidavimus.

Mes lietuviai iševiai Brazilijoje dabartiniu laikų turime penkis legalizuotus laikraščius, iš kurių du yra mėnesiniai, būtent «Viltis» ir «Rytas» ir tris savaitraščius — «Lietuvis», kuris vadinamas oficiozu, nes yra šelpiamas Lietuvos valstybės pinigais; «Sviesa» — tai katalikų laikraštis, kurį leidžia švento Juozapo Bendruomenė ir trečias, daugiausia mėgiamas visos lietuvių kolonijos Brazilijoje, tai «Lietuvių Aidas Brazilijoje».

Sis pastarasis laikraštis, t.y. «L. Aidas Br.» yra populiariausias ir daugiausia skaitomas ir mėgiamas ne dėl to, kad jis yra demokratini-socialistinės pakraipos laikraštis, bet dėl to, kad «Lietuvių Aidas Brazilijoje» yra leidžiamas ne kokio nors lafkinio atėjūno, bet tikro emigranto, kuris gerai supranta ir kitų tokių pat emigrantų, mūsų tautiečių gyvenimą ir padėtį.

Nes mes tikri emigrantai, atkeliavę čia tik dėl duonos kašnio, niekad dėl spalvų nesipešim; kas kokią spalvą mėgsta, lai su ja ir dažosi ir tas mum nė kiek kenkti negali siekti vyriausio ir vienintolio mūsų tikslo — įsigyjimą didesnio duonos kašnio.

Stai dėl ko «Lietuvių Aidas Brazilijoje» daugiausia gynė, gina ir ateityje, manau, gins savo tautiečių emigrantų reikalus, net ir tuomet, kuomet jis buvo ir yra puolamas Lietuvos vyriausybės atsiųstų atstovų ar šiaip kitų valdininkų.

Tat, pilna to žodžio prasme, tik «Lietuvių Aidas Brazilijoje» galima pavadinti iševijų draugu, nes jis ir yra, tikra to žodžio prasme, iševijų laikraštis.

Toliau, lai būna leista pažymėti mano ypatingus pageidavimus. Tie pageidavimai tikrai sakant nėra mano vieno pageidavimai, tai yra daugelio mūsų iševijų pageidavimai. O jie yra štai kiekie.

«Lietuvių Aidas Brazilijoje» skelbiasi apolitišku laikraščiu. Labai gerai. Mes iševiai, nežinrind to, kokie buvome Lietuvoje, čia Brazilijoje esame visi vienokiose sąlygose, visi turime sunkiai dirbti. Todėl būtų labai pageidautina, kad «Lietuvių Aidas Br.» tos krypties, apolitinės ir laikytųsi, ir tiktuos, kad tuomet susilauktų dar didesnį lietuvių kolonijos pritarimą.

(atkelta iš 2-ro pusl.)

siekė, o išlaidos buvo didelės. Pašalinės pašalpos iš niekur nė reiso negauta, bet visgi laikraštis tiek metų išlaikė, patobulėjo ir padidėjo. Tai vis aičiau jums draugai skaitytojai ir bendradarbiai.

Nors man prisėjo daug darbo padėti, bet vis dėlto nesigailiu, o tik džiaugiuosi. Nes iš 500 laikraščio tiražas pasiekė iki 2000. Tai vis dēka jums draugai skaitytojai. Nes jūs jį palaikote ir remiate: jūs savo pūslėtom rankom sukaltais 300 reisų jį šelpiate. Tai yra jūsų pačių laikraštis. Ir aš pageidauju, kad Aidas ir juridiniai pereiū į visuomenės leidėjų rankas, nereikalaujamas jokio už tai atlyginimo už savo darbą, už savo triušą, kiek į tą laikraštį esu įdėjęs. Jeigu atsirastų būrelis žmonių iš skaitytojų tarpo, kad sudarytų laikraščio leidimui bendrovę, kaip yra kitose iševijų

F. Čemarka, Aido bendradarbis ir didelis visuomenės veikėjas.

Mano manymu «Liet. Aidas Br.» kada pasirodydavo ir per daug politinis, nes perdoug kišasi į Lietuvos politinį gyvenimą, perdaug šiurkščiai puola Lietuvos vyriausybę. Kokia vyriausybė bebūtų, vistiek ji visiems neįtikti. Man rodos, kad rašant apie Lietuvą ir jos vyriausybę, turėtų užtekti to, kad pažymėti tik faktus be jokių politinių priedų iš redakcijos pusės. Lietuvių tauta ilgus metus vergavusi po svetimu jungu, nėra tautiniai įsisąmonėję. Todėl kiekvienas užsipuolinamas ant Lietuvos vyriausybės, visiems suprantama, kad tai negiamas atšliepimas apie pačią Lietuvą. Ir pasėkoje to, iš neįsisąmonėjęsio tautinė dvasioj savo tautiečio, aitimama paskutinė kibirkštėlė prisiūmimo prie savo tėvynės Lietuvos. Tokiu būdu labai daug prisidedama prie pagreitimo lietuvių nutautėjimo Brazilijoje. O nutautėjęs lietuvis, žinoma, lietuviškų laikraščių jau neskaito, atšlieka nuo kultūros, tuo pačiu ir nuo gyvenimo. Nes svetimos kalbos kultūra dar jame nepriėjusi, jam nepreina, nesuprantama. Iš tokio lietuvių ar lietuvės, pagaliau pasirodę, anot to posakio, «nei velnia», nei gegutė» ir dangtiamiesi svetimomis plunksnomis, skursta visą savo gyvenimą. Juk suprantama, kad tas, kuris nuo vienu atšlieka, o kitų nepaveja, turi skursti medžiaginiai ir dvasiniai ir nė kiek aukščiau negali pakilti.

Todėl mano ir daugelio kitų pageidavimas yra, kad ateityje «Lietuvių Aidas Brazilijoje» redakcija atsargiau žiūrėtų į šį klausimą ir vengtų tokių raštų (net kad ir reiktų supykti su savo bendradarbiais), kurie galėtų padaryti iševijoms blogo tautfniu atžvilgiu.

Iš savo pusės aš linkiu, kad «Lietuvių Aidas Brazilijoje» kuogreičiausiai taptų pirmuoju lietuvių dienraščiu Brazilijoje.

kolonijose, tai aš Aidą pervesčiau bendrovei, nes juo daugiau žmonių, tuo ir laikraštis bus tvirtesnis, labiau tobulės. Turėdami jo gabų vadovą, pasiųventusį visa savo siela šiam darbui, redaktorių A. Dutkų, mes juo galime pasitikėti ir toliau, nes jis yra tam sunkiam darbe prityręs ir jam atsidaavęs. Esu jau pergyvenęs spaudos darbą devynerius metus ir įsitikinęs, kad redaktoriaus darbas yra sunkus ir atsakingas. Tai — žmonių mokytojas.

Tat trokštu, kad Aidas būtų visų bendromis jėgomis ir leidžiamas, kad jis pasiektų mūsų iševijų tarpe aukščiausias laipsnis ir taptų dienraščiu.

Baigdamas šiuos žodžius, tariu širdingai aičiu visiems bendradarbiams ir skaitytojams už jų paramą, o taip pat ir kitų šalių lietuviškų kolonijų laikraščiams, kurie palanko artimus ryšius su mūsų Aidu.

K. Uckus.

Miestas São Miguel ATEITIES MIESTAS

Su kuriuo susisiektinas geriausias gelzkeliu Central do Brasil ir puikiu vieškeliu S. Paulo — Rio. Miestas turi: mokyklas, krautuvės, sandėlius, vaistines, restoranus ir didžiulį, gigantišką fabriką NITRO CHIMICA.

Miestas S. Miguel

Sekmadieniais vizituojamasi labai daugelio žmonių interesuojančių žemės sklypais, kurie čia yra parduodami nuo 900\$000 už vieną lotą išsimokėjimui, mokant mėnesinį mokėstį 15\$00 be jokių įnašų (entrados) ir palūkanų. Lotai įvairūs, nuo 300 iki 500 kvadratinių metrų.

São Miguel

Atstumas nuo stoties Norte (S. Paulo) 20 minučių ir sujungtas su dviejomis autobusų linijoms, kurie išeina iš Penha kas valandą.

Traukinių Tvarkkrastis

Norte (išvyksta) 6,20 ir 1,30
São Miguel (išvyksta) 10,00 ir 5,40

Plaštesnės informacijos suteiks A EMPRESA BRAZILEIRA de TERRENOS LTDA, raštinė rua 3 de Dezembro n. 48 (sobroloja, salė n. 3) arba sekmadieniais vietoje S. Miguel Arlindo krautuvė Largo da Egreja. Nuosavybės popierės garantuotos.

J. Dagys.

Kelios mintys iš praeities ir dabarties

Jau dešimtis metų, kaip mes lietuviškai gyvename Brazilijoje, bet menkai dar esame pažengę kultūriniai. Nors turime, kaip iš laikraščių paskelbtų žinių, apie pastūzinį ar daugiau sąjungų, klubų, draugijų. Bet palyginus su kitais, esame menki ir toli atsilikę užpakaly nuo kitų tautų emigrantų kaip moksle, kultūroje, taip ir ekonominiam gyvenime.

Taip pat turime jau ir keturias savo mokyklas. Bet jeigu ir toliau taip gyvenime, taip solidariai laikysimės, tai ir toliau mums reikės skursti ir nieko gero nenuveikti, ir toliau mes neprogresuosime, o tik jei neregresuosime tai tūpėsime vietoje ir žvalgysime į šalį, kaip kiti veikia, dirba ir savo kolonijas kelia ir vysto.

Jau dešimtis mūsų kolonijos gyvenimo metų aiškiai parodė, kur link mūsų koloniją vedė šrinktieji «vadai» ir ką mes pasiekėme iš pirmojo mūsų kolonijos dešimtmečio. Tai perkraitynėję, mes nuoširdžiai turime pripažinti, kad reikia viskas taisyti, kad reikia kita kryptimi mums eiti, kad nebūtume kitų tautų užpakaly.

Turime įvairiausių sąjungų, kaip minėjau, ir klubų, bet visa tai iki šiol mums nieko gero neatnešė, o tik išaugino kolonijoj nasantaiką, išugdė tarpusavio kivirčius ir tas mūsų koloniją dar labiau stūmia į užpakalį. Atvirai prisipažinkime ir pasakykime, kad iš visų tų veikiančių organizacijų niekas neišeina, susirinkimų niekas nelanko. Vadinasi, vadai neturi pasitikėjimo kolonijoj, tai ir tos organizacijos lieka tik popierėje ir nieko kolonijoj negali nuveikti.

Mūsų lietuviškos mokyklos taip pat buvo panaudotos nesantaikos ir kivirčių kolonijoj didinimui. Juk visos kolonijų reformos, mokytojų atleidimai, ir net tų mokytojų, kurie yra tam darbui pasiruošę, nebuvo daroma kolonijos labui ir gerovei, o tik įsivyravusios nesantaikos ir keršto sumetimais ir vadovavimais atskirų asmenų, kurie kolonijoj neturi pasitikėjimo.

Kodėl taip buvo daroma, kas dabar išaiškinti? Bet mes iševiai, kuriems rūpi kolonijos klestėjimas, aišku, kad tai buvo ir yra daroma mūsų kolonijos nenaudai. Mums visai neabejotinai turi atrodyti, kad buvo daroma tik dėl to, kad mes Lietuvos sūnūs ir dukterys liktumėm tamsuoliais, kad mes neprasiskverbtumėm nė kiek į priekį, kad mes nepažengtumėm nė kiek aukščiau. Vieša tai mums turi atrodyti, kad visos mūsų kolonijos gyvenimo veržimas jį priekį tyčia truk-

domas, tyčia kiršinami iševiai, tyčia griaujamasi mūsų kultūrinis kilimas. Ir kaip gi visa tai išaiškinti jeigu ne tuo, kad viskas pas mus yra daroma ne pagal kolonijos norą, o pagal atskirų žmonių užgaidus, kurie su kolonija jokių ryšių neturi?

Ne gana to, dar sakyklų pamokslininkai draudžia mums iševijoms skeityti laikraščius, draudžia jie imti į rankas vienintėlį mūsų laikraštį Brazilijoje — «Lietuvių Aidą Brazilijoje». Ar tai nėra mūsų kolonijos tamsinimas? Ar tai nėra draudimas siekti jai šviesos, pažinti plačiau pasaulį?

Gyvename dvidešimtmame amžiuje, technikos ir įvairių stebuklų amžiuje. Kiekviena tauta stengiasi kuo daugiausia pasiekti mokslo, įsigyti žinių, kad tarp tautos pasaulio nebūtų jokios užtvaros, jokios sienos. Tuo tarpu mūsų dievo žodžio skelbėjai ragina mūsų brolius neskaityti laikraščiu! Tai nusidėjimas, kuris negali būti jokioms maldoms atleistas.

Visa tai mes perkrate, turime pripažinti, kad jei ir toliau mes eisime tuo keliu, kurį rodę mūsų svietiški išaukščiau pastatyti ir dvasiškai vadai, mes liksimės kitų tautų pastūndėliais.

Argi mes ir toliau taip eisime ir pasiduosime valiai tū, kurie, gaudami didesnes algas iš Lietuvos, nori, kad mes būtumėm amžini tamsuoliai ir vergai? Toliau taip palikti negalima. Mes turime pasukti savo kolonijos gyvenimą kita kryptimi.

Būsianti įvesta civilinė metrikacija

Kaikurie laisvamaniai žada tartis su jems prijauciančiais seimo nariais, kad tik seimui susirinkus įneštų j seimą civilinės metrikacijos įstatymo projektą. Tuo būdu tikimasi, kad civilinė metrikacija Lietuvoj bus greit įgyvendinta. Apie tai, kad greit Lietuvoj bus įvesta civilinė metrikacija išsitarę Pabaltijo teisininkų konferencijoj mūsų atstovai.

Perregistruota 112 draugijų. Politiinių organizacijų nėra

Lig šiol vidaus reikalų ministerijoj užregistruota pagal naują draugijų įstatymą 112 draugijų. Įregistruotų organizacijų tarpe yra ir Lietuvos laisvamanių draugija. Šiaip vyrauja pusiau oficialės ir žydų draugijos. Politinio pobūdžio draugijų, išskyrus tautininkų organizaciją, tuo tarpu neįregistruota nei viena.

Aido Skaitytoju Puslapis

Sveikinimas

«Lietuvių Aido Brazilijoj» šešerių metų sukaktuvių proga, Lietuvių Ukininkų Kooperacijos Bendrovė «Grūdas» su dideliu malonumu sveikina gerb. redakciją ir leidėją, linkėdama iš širdies minėto laikraščio vadovybei, ypatingai daug pasidaravusiai Lietuvių Ukininkų žemės ūkio kolonizacijos steigimo darbe, — kad «Lietuvių Aidas Brazil.» sulaukt netik ilgo amžiaus, gilios senatvės, bet netolimoje ateityje tikimės susilaukti jį pirmu Brazilijos lietuvių dienraščiu. Nes tai yra vienintelis Brazilijoj leidžiamas laikraštis, kuris nesigaili pašvęsti daugiausia vieta gvildenimui ūkio kolonizacijos klausimo Brazilijoj.

L. U. B-vės Grūdo vardu,

Pirmininkas F. Čemarka.

Šeši metai

Birželio 22 dieną sukako «Lietuvių Aidiui Brazilijoj» šeši metai.

Per ištiesus šešius metus «Aidas» kiekvienam susipratusiam lietuviui buvo nepakeičiamas draugas.

Visados lietuvis rasdavo jame savo prislėgtai sielai nuraminimą ir sudarydavo šio klasingo pasaulio tikrą vaizduotę. Todėl nenuostabu, kad skaitytojų skaičius smarkiai augo ir tebaauga.

«Aidas», būdamas apolitinis laikraštis, nuolatiai stovėdamas nuo partinių reikalų ir neužnuodytas religiniu fanatizmu, susilaukė draugų iš geriausių mūsų kolonijos intelektualinių pajėgų.

Šeši metai «Aido» savistovaus gyvenimo, duoda pamatą tvirtinti, kad kolonijos pritarimas yra be galo didelis jo užsibrėžtam tikslui.

Redaguojamas sumanus redak-

Sveikinu jus «Aido» leidėjus, Daug vargo, triūsų į jį įdėjus. Taipgi skaitytojams linkiu daug gero; O ir redaktoriams nekrypti iš tieso kelio.

Skleist supratimą tarpe lietuvių, Tolimoj tėvynėj, čionai už jūrų; Linksmi darbuotis mūsų išsivijoj, Nešt apšvietimą visai žmonijai!

S. Paulo
S. Ambrozėjus.

Ir broliai latviai sveikina Aidą

Gerbiamas redaktoriau «Lietuvių Aido Brazilijoj», priimkite ir mano linkėjimus «Aido» sukaktuvių proga. As esu Latvijos pilietis ir latvių tautybės, išsiršau savo krašto, Latvijos, tris laikraščius «Briva Zeme», «Jau-nakas Zinias» ir dar vieną savaitinį nusiperku. Bet kiekvieną savaitę nusiperku ir lietuvišką Brazilijos lietuvių laikraštį «Lietuvių Aida Brazilijoj».

Linkėjimai iš Argentinos

Gerbiamoji redakcija Lietuvių Aidas Brazilijoj! Su šiuo laišku prisiuočiau tamstoms 4 (keturius) argentiniskus pezus už kuriuos prašau siuntinėti man «Lietuvių Aida Brazilijoj» ištiesus metus.

Jeigu «Aidas» nepakeis savo krypties ir toliau, tai nemanau «Aidu» skirtis tol, kol mane juoda Argentinos žemėlė užbers. Lai gyvuoja «Lietuvių Aidas Brazilijoj», lai gyvuoja demokratiška lietuvių tarpe nors užsienyje. Nes mūsų brangioji tėvynė Lietuva surakinta diktatūros rėžniais. Bet jie kada nors truks ir tada mes visi lengviau atsikvėpsime.

J. Sveikauskas.

Gerbiamieji «Aido» leidėjai

Mes, kaip seni «Aido» draugai ir skaitytojai, irgi norime tarti kokią žodį jo 6-šiu metų sukaktuvių proga.

Aido sukaktuvės

Turime prisiminti mes, visi lietuviai, kad «Aidui» sukako lygiai šeši metai ir jau jis įžengė į 7-tuosius metus. Šia proga mes turime pasakyti labai aciu, aciu, aciu mūsų redaktoriui A. Dutkui ir sekretoriams, o taip pat ir tiems, kurie yra pasidaravę mūsų labui, mūsų švietimui, mūsų kultūrai per laikraštį «Aidą».

Visgi toksai darbas yra sunkus ir atsakingas. Bet mūsų darbuotojai ir veikėjai, kurie veikia čia mūsų išsivijimui, be jokios paliovos ir poilsio, neša mūsų išsivijimui šviesos kibirkštį ir glėdina mūsų, kartais ir labai rūšcia, padangę, yra nusipelnę mūsų, broliai, pagarbos. Tat palmekime jiems kuogeriausio pasisekimo ateičiai ir toliau darbuotis; padėkokime jiems už tokį jų didelį darbą ir pasisventimą, už visas tas suteiktas žinias už visakeriopą pasitarnavimą mūsų kolonijos labui. Palinkėkime kuogeriausios svėikatos ir dar didesnės ištvermės ypač šiuo laiku, kada tarp lietuvių nėra vieningumo ir susiklausino, kad per «Aidą» toji vienybė įsivyventų. Nes mūsų lietuvių vieningumas, kaip japonų ir kitų išsivijimui, labai reikalingas ir būtinas mūsų dvasiniam ir medžiaginiam kilimui.

Tat, kaip yra sakoma: «Kas bus, kas nebūs, bet «Lietuvių Aidas Brazilijoj» nepratus», tik mes visi brangūs draugai lietuviai, turėdami tvirtas rankas, privalome žinoti kad ir mums yra darbas paskirtas, stokime visi į eilę ir kam yra sunku, tam turime padėti. Nes vienybė, tai didžiausia jėga. O būdami vieningi, susispieję apie «Aidą», daug galėsime pasitarnauti patys sau, savo kolonijos kultūriniam kilimui ir parodysime, kad ir mes lietuviai nesame tokie atsilikėliai, kaip apie mus kiti galvoja.

Todėl mūsų veikėjams, kurie dirba mūsų labui, padėkime jiems jų darbuose sėkiant geresnės mūsų kolonijai ateities.

S. Paulo
A. Kinduryš

Istorinis Grūdo Susirinkimas

Brazilijos lietuvių agrikultūros ir kolonizacijos koop. b-vės Grūdo susirinkimas, įvykęs 1936 met. liepos 5 d. Mokus lietuvių mokyklos salėj. Priešaky sėdi prezidiumo nariai, iš kairės į dešinę — S. Bakšys, F. Čemarka, A. Dutkus, P. Gaučys ir M. Salčius.

toriaus draugo A. Dutkaus, «Aidas» reikia tikėtis, klestės ir augs panašiai kaip S. Amerikos lietuvių «Keleivis».

Šių metų «Aido» sukaktuvių proga, jo redakcijai ir administracijai linkiu pasisekimo šiais mūsų sunkiais laikais sunkiajame darbe.

Villa Anastacia.
Aleksandra Knoras.

Sveikinu «Aidą»

Sveikinu «Aidą» su jubilieju, Linkių pasisekimo dėl jo idėjų žengti į priekį, kaip ligi šolei. Lai visi skaito lietuvia broliai!

Linkiu laimingai skinti sau taką į plačią orvę. Ir tiesą tesako. Tebūn užtarėju ir žemesnių žmonių, Ir guodžia kiekvieną. Tai yra padoru!

Per šesetą metų «Aidas» lankė lietuvis, Daug vargė matė, piktus liežuvis. Bet visko to jis neatbojo Ir į septintus žengti užsimojo.

Lankys jis mūsų kiekvieną šeimą, Tegul nors tris kartus savaitėje eina! Tegul jis sulaukia dar daug jubiliejų, Nes tai yr vertas — tur daug pritarėjų

Iš visų šitų keturių laikraščių, kuriuos aš skaitau, labiausiai esu užganėdintas lietuvių «Aidu», bo jis yra be parteinas ir rašo visą tiesą. Nors «Aidas» pagal savo senumą yra dar tik kūdikis, tik 7-tus metus pradėjęs eiti, bet savo rimtumu jis pralenkia ir seniausius laikraščius. Dėl to aš ir linkiu, tegul «Aidas» auga ir plinta o jo redaktoriams ir leidėjams trokštu daug energijos.

S. Paulo
Jonis Sora.

Nuo Redakcijos. — Gerbiamas Jonis Sora yra latvis ir jis apibūdino ir kitas mūsų lietuviškus laikraščius, bet šiuo sykiu mes pastabų apie kitus laikraščius nededame. Mums labai yra džiugu, kad ir broliai latviai «Aidą» prenumeruojasi, jį skaisto ir teisingą apie mūsų laikraščius nuomonę pasako. Mūsų laikraščio skaitytojų latvių yra ne tik čia S. Paulo mieste, bet ir provincijoj, kaip Varpoj, Palmoj, S. Roque ir k. «Aido» redakcija mielai noru leistų savo laikraštį bent vieną puslapį broliams latviams jų reikalams ir gyvenimui nušviesti, jei tik atsirastų iš jų pačių bendradarbių, is arti žinančių savo kolonijos gyvenimą.

kinas, o «Aidas» atstoja visus kartus, jis yra nuolatinis, jis prakalba, ir daug labai daug mums pasako apie viską ir iš visur. Ko, žinoma negalėtų padaryti nė vienas pas mus miškan atvykęs minėtų svečių. Už tai mes jį mylime, ir laukiame kiekvieną sekmadienį. O jei kurį sekmadienį neatina, tai visi nuliūstame, galvas nuleidžiame, visi esame nusiminę. Bet žiūrėk, kartais, vargšas, ir gana vėlai ateina visas apiplyšęs, apdulkęs, nes jau, girdi, iš Paranos sugrįžęs. O dėl to jis mums dar meilesnis darosi.

Tat mes čia visi susirinkę drauge linkim «Aidui» ilgiausių metų, kad nenustodamas lankytų visus lietuvis ir teiktų šviesos žiburėlių mūsų gyvenime, kad Aidas išaugtų į didelį laikraštį ir, nebudamas jokių blogos valios žmonių, skintų sau kelią plačioje Brazilijos padangėje, mūsų naujoje tėvynėje. Tat valio «Aidui»!

Su pagarba,
Mykolas Buslius, sūnus Mykolas Buslius, Kostas Buslius, Juozas Buslius, Jonas Taujanskas, Antanina Busliuvienė, Ieva Taujanskienė ir Albinas T.

Engenhairo Maia.
(Perkelta 7-tan pusl.)

Žydai Ir Arabai Palestinoje

Kruvinos antisemitinės riaušės, kurios jau kelinta savaitę tęsiasi Palestinoje, daug ką galėjo nustebinti. Juk tas visiems (iš katekizmo!) atmintinas kraštas, kuris nuo 1923 m. randasi anglų valdžios globoje, yra garbus kaip viso pasaulio žydų tėvynė. Iš tikrųjų, pagal vadinamąją Baitouro deklaraciją anglai jau 1917 m. Palestiną pripažino «žydų tautiniu židiniu».

Dėka stambių kapitalų, kurie po karo suplaukė į Palestiną iš Lenkijos ir Lietuvos, iš Vokietijos ir kitur, dėka vis tebekellauėjų į Palestiną pasirususių idealistiškai nusiteikusių žydų-amatininkų, inteligentų, pirklių, žemdirbių — šis kraštas kultūriškai vis labiau kyla. Čia keliamas sutiksi nematytą neregėtą žydo tipą: augalotą, muskulingą ir prakaitu ant kaktos arianti dirvonus, kasanti grabes. Tokių nežydiškų žydų ypač apstu jaunoje, jau ten gimusioje kartoje.

Antisemitizmas Palestinoje

Tačiau toli gražu ne vieni žydai toje savo tėvynėje, «Erec Israel», gyvena. Bent penketą kartų daugiau už žydus pačioje Palestinoje yra arabų-musulmonų. Kažmytinėse valstybėse arabų dar daugiau: nepriklausomose Hedžaso ir Jemeno valstybėse, anglų globojamoje Hadramaute, Adene Transjordanijoje ir kt. Žydai — bizoniai, amatininkai. Arabai — žemdirbiai ir klajokliai. Arabai žydų sekėja. Arabų nacionalistų antisemitizmas toks aršus, kad mesklį šalį hitlerininkus ir caro juodašimėius.

Žydų kova su arabais Palestinoje eina jau ne nuo šiandien. Vienas sionistas-farmerys, pernai rudenį atkeliavęs Paryžiui, skundėsi, kad Palestina nesanti žemė, kur teka pienas ir medus, kad jos dirvonai kvėpią parakū ir neapykanta.

Pastaruju metu laikui pan-arabiškas sąjūdis Palestinoje pasireiškė tokiu smarkiu ir žiauriu pavidalu, kad ir pačiai Londono vyriausybei tai buvo, tur būt, nelaukta. O britai įpratę nuo arabų visko laukti. Protektoratas britams pigiai neatsieina. Didžiosios Britanijos politika turi čia būti be galo lanksti, kad nesukirsintų prieš savo musulmonų, kuriems netrukta iš visų šalių «geradarių», besistengiančių dabar išnaudoti anglų preštizo pašlyjimą sąryšį su Etiopijos karu. Laikraščiai tvirtina, kad prie Palestinos neramumų žymia dalimi bus prisidėję fašistinės Italijos agentai ir lyros.

Arabų vadai

Arabai labai karingo temperamento, ir kruvinos riaušės Palestinoje kyla daugumoje sportiškausiai. Tačiau yra čia ir organizuotumo. Jau daug mėnesių galinga organizacija, remiama visų musulmonų (ir nemusulmonų) pinigais — «Palestine Arab Party» — spiečia savo šalininkus, siūnia po visą šalį fanatiškus agitatorius, kurie skelbia šventą karą prieš «okupantą žydą», agituoja žemdirbius ir klajoklius ne tik Palestinoje, bet Egipte, Sirijoje, Maroke, Irako valstybėje.

Tas platus sąjūdis negalėjo būti nežinomas britų «high commissione-riui» Palestinoje, kuris jau senai žino ir jo vadus. Jie yra trys ir jų įtaka labai didelė: El Khury, generalinis Palestine Arab Party sekretorius, labai energingas žmogus, buvęs Cincinnati universiteto studentas ir kurio tikslas-suorganizuoti savo partijoje fašistinių žmogikū būrius, Europos fašistų pavyzdžiu. Nors formališkai jis nepriklausomas, El Khury visas direktyvas gauna tačiau nuo didžiojo Jeruzalės «Mufti», musulmonų tikiybinių virš-

niko Palestinoje, o šis pastarasis akiai klauso įsakymų žmogaus, kuris yra lygiai galingas, kaip ir nematomas: Hedžaso karaliaus Ibn Seudo.

Pretekstas riaušėms

Ant vieškelio į Tul Kerimą buvo rastas nužudytas Izrael Hazan. Arabų fašistams to užteko. To jų valdo mirtis sukėlė ugnies greitumu nepaprastą neapykantą prieš žydus, neva nužudymo kaltininkus. Oficiališki raportai sako, kad antisemitai patys nužudė savo žmogų, kad išnaudotų jo mirtį agitacijai. Nenuostabu.

Kiti tvirtina tačiau, kad pan-arabiško sąjūdis vadams šios riaušės kilusios dar per anksti. Jų valanda dar nesanti atėjusi.

Kova dėl žemės

«Žydai mums atima žemę, kurią mes paveldėjome iš protėvių», skelbia musulmonai.

Tiesa yra visai kitokia. Turėdami savo žinioje stambius pasaulinės žydų sąjungos «Keren Kaymeth» fondus, palestiniečiai žydai atperka nuo arabų žemės, mokėdami už jas aštuonešimtis kartų brangiau, negu jos iš tikrųjų vertos.

Pelno saviuoti, musulmonai parduoda, įsikiša pinigais į kišenę... ir po kelių mėnesių juos praleidžia.

Kuomet jiems nebėlieka nė skatiko, jie bėga į Jeruzalę skystis pas muftį ir stoja į pan-arabiškos partijos eiles. Jie vieno tetrokšta: atgauti per prievartą tai, ką jie nfeko neverčiami parduoti.

Žydai Palestinoje sukūrė savo tautinį židinį.

«Nėra čia kitos tautos, atsako jiems arabai, o tik mes, laikinai globojami anglų valdžios. Mes sutinkame palikti žydus ramybėje, bet tik tai kaip arabų valstybės piliečius lygiomis teisėmis ir pareigomis su mumis, bet nesudarancius valstybės valstybėje».

Tai gi neramumų priežastys — ekonominės, patriotinės.

Palestinos ateitis

Dabar mes kryžkelėje. Ibn Seudas pasirašė keletą sutarčių.

Tos sutartys, tikrai sakant, nėra nukreiptos prieš nieką, bet jos ženklina svarbų pan-arabų sąjūdis momentą.

Nepersėnai dar «iitu» sektos (kuri pripažįsta kalifais tik Mahometo žento Ali ainius ir turi 20 mil. sekėjų) galva, Jemeno «Imams» Yaya, kariavo su Hedžaso karaliumi Seudu dėl valdžios Azire. Sedas nugalėjo, prisijungė Jemeną ir kitas žemes Arabijos pietuose. Bent ant Aziro jis uždėjo tik savo globą; paskui sumanė susitaikinti su savo buvusiu priešu ir pasirašė su juo taikos sutartį Taifo, 1934 metais.

Prieš keletą savaičių ta sutartis buvo pakartota tarp Irako ir Nedždo karalių. Ją patvirtino Persija ir Afganistanas. Ji buvo papildyta tam tikromis sutartinėmis su Turkija.

Tai matome, kad toje mažai žinomaj pasakų šaly vyksta gana intensyvus politinis gyvenimas. Formuojasi Arabijos imperija!

Anglijos padėtis

Anglų padėtis Palestinoje keblė. Jų kareiviai turi ginti ir gina žydus, ramius žmones, kurie pilnai užsimokėjo už pirtąją žemę ir kurią arabai nori iš jų jėga atimti.

Š kitos šalies, anglų aukštasis komisaras žino, kad Palestine Arab Party obalsiams pritaria ir jos duos-

Argentinos Lietuviai Idavinėjami Policijai

«A. L. Balsas», iš liepos 2 dienos rašo:

«Argentinos lietuviai prieš keletą metų pergyveno teroro bangą iš «cirkularininkų» pusės. Nekaltai įskusti lietuviai neteko darbų, o daugelis ir sveikatos. Tjo kolonijoje kerštas ir kaikas iš šnipukų tapo amžinai paženklinanti. Dabar vėl prasidėjo lietuvių skundimas. Skundžia ne kas kitas, bet patys lietuviškos visuomenės pstatulakai, norėdami tuomi palemonstruoti savo «galybę». Reiskia vėl griauamos lietuviškos seimynos, vėl m'omi iš darbų lietuviai. O vadinami tautininkai tuomi gyriasi ir viesai per savo laikraštų palaikį siundo persekioti tuos, kurie pastoja kelia kriminališkiems kailiamainių darbams.

Gal nė vienos tautos išeiviuose nėra tiek nepataisomų joduosų, kaip kad lietuviuose. Kitur šnipai «dirba» vien slaptai, o mūšiskiai tame «amate» dar pasigyria ir melais bei provokacijomis siekia žudyt nešvarias užgaitas išsifruojancius asmenius».

Kad nė vienos tautos išeiviuose to nėra, kaip pas lietuvius, tai grynai tiesa. Net patys valdžios įstaigų tarnautojai stebisi iš tokio lietuvių judesiskumo.

Štai man teko kalbėtis su neseniai atvykusiu į São Paulo Matu Šalčium, kuris tai pat ilgesni laiką yra pabūves ir Argentinoje. Jis pasakoja, kad lietuviai tenai visgi bauriais darbais užsiima (mes pridursime, kad ne tik tenai Argentinoje, bet tas pats darosi ir Braziliijoje — «I. A. B. Red»). vieni kitus įdavinėja policijai dėl menko nieko ir tuo budu tie šnipukai žemina visų lietuvių vardą — Aš tur jau reikalą Buenos Aires policijai išgauti išvykimo liu ijinę... sako M. Šalčius, — pasikalbėjus su policijos valdininku, jis mane parodė dvi storiusias bylas skundų, kurių viena yra atstovybės, o kita pačių lietuvių emigrantų. Tai skundai surašyti prieš pačius lietuvius ir įteikti policijai pačių lietuvių. Tas policijos valdininkas ir klausia mane, — sako Šalčius, — ar ir Lietuvoje žmonės vienį kitus taip skundžia ir įdavinėja policijai už visokius

menkaikius, kaip ir čia, kad jie daro prieš savo tautiečius?

Ką M. Šalčius atsakė policijos valdininkui, nežinau, tik jis pabrėžė kad jau ir policija Buenos Aires yra išsidirbusi savo nuomonę apie skundų gamintojus prieš savo tautiečius ir daugiau jiems nebetiki, nes jau esą ji yra įsitikinusi, kad tai yra tik kerštas ir noras suėsti bei pražudyti savo tautietį.

Tiesiog šlyk tu ir bauru apie tai pagalvoti kad lietuviai yra tokie judošiai, iš kurių baurisai net patys policijos valdininkai.

P. Lietuvis.

Kai Sovietų darbininkė tagarsėja

Maskvos trikotažo fabriko tarnautoja Šura Dianova, neseniai apdovano- ta «Raudonoju» orderu, kreipėsi į laikraščius su nusiskundimu, kad jos gyvenimas po šito apdovanojimo pasidare tlesiog baisus.

«Sunku suskaičiuoti, kiek kartų mane paskutiniuciu laiku kvietė dalyvauti įvairiuose susirinkimuose...»

Kvietė dalyvauti transporto instituto profesorių susirinkime, inžinierių susirinkime mokyklose, įvairiuose vakaruose ir baliuose... Naktį atidirbi, dieną dalyvauji susirinkimuose, vakare vėl kur eini, o naktį į darbą. Taip ir vaikštai iš susirinkimo į susirinkimą, iš vakaro į vakarą, iš koncerto į balių».

«Arba štai dar įdomus atsitikimas. Išėjo knyga «Deržinskio rajono pasizymėjęs jaunimas». Šioje knygoje, su mano parašu, atspausdintas straipsnis. To straipnio aš nerašiau, o tie kas jį raše, dargi nepasistengė sužinoti, kaip aš vadinausi... O kaip mane persiokioja fotografai! Fotografavo mane darbe, valgant, gatvėje, kieme ir dargi man sergant. Pagaliau: fotografuoti tai fotografuoja, o atvirutės niekas neatsiunte...»

«Visai neseniai, kai aš gulėjau ligoninėje, man skambina iš radiokomitetu: «Drang Dianova, koks tamstai labiausiai patinka kolegpromu, kad aš išrinkta į žiuri konkursą Garbės žodis, aš net nežinau, koks tai konkursas, mūsų koncertas?»

Kokia bus žmonija po 20,000 metų?

Amerikos laikraščiai jau didesnį laiką skyria daug vietos klausimui, kaip žmonės gyvens tolimoje ateityje. Rašinius iliustruoja gausūs paveikslai, kur matomi žmonės, visiškai skirtingi nuo dabartinio žmogaus tipo. Amerikos mokslininkai numato, kad ateities žmogus turės didelę galvą, dideles ausis, mažą burną, laibas rankas, trumpas kojas ir visį, be išimties, devės akinius.

Žmonės po 20,000 metų bus dalinami į tris grupes. Pirmąją grupę

nais rems milijonai mahometonų. Respresijų politika galėtų sunkiai atsiliepti Aigipte ir Indi oje.

Arabų generalinis streikas tęsiasi; nutarta nemokėti anglams mokescių; anglai nutarė jų tuo tarpu nereikalauti, kad dar labiau nesukirsintų arabų. Krinta žydai Jeruzalės, Haifos, Tel-Avivo, Jafos gatvėse; krinta puolikai arabai. Gatvėse patruliuoja kareiviai. Maštininkai su simpatija sveikina į ra važiuojantį vokiečių atstovybės automobilį, su svastika — antisemitizmo simboliu... Mussolini sveikina nacionalistų partijos pergale Egipte; jo užgaidos Artimuose Rytuose didėja...

Kas bus nugalėtojas toje mašaty?

sudarys mokslininkai, kurių žinioje bus mirtis ir gyvybė ir kurie valdys visas mūšinas ir darbus. Antroj gru- pėj bus dauguma gyventojų, kuriems reikės labai maža dirbti ir kurie nieko nežinos apie pasaulines įvykius. Jie nuo pat gimimo dienos bus mokslininkų ir politikų rankose monki žaisleliai. Krašto valdymu ir savitarpin gyventojų santykiavimu rūpinsis trečioji grupė. Šie žmonės sudarys ypatingą dinastiją su įgimta galia vadovauti ir įsakyti, kaip mokslininkams, taip ir paprastiesiems žmonėms.

Amerikos mokslininkai numato, kad už 20,000 metų visas mūsų žemės rutulys bus viena dykuma. Vanduo bus brangiausias daiktas ir jo kas dien kiekvienas žmogus gaus po du litrus. Oras būsiąs labai skystas ir todėl žmonės neatidarinėsą lanų. Niekas nebekeliasias nei į pajūri, nei į kalnus. Jūros visiškai nebu, taip pat bus iškirsti visi miškai, medčiai galėsia augti tik šiltamiuose. Žmogus išu- dosias labai stratosfera. Būsią pastatyti ištiši stratosferos (aukštuose oru sluokniuose) miestai, Sanatorijos ir klinikos būsiančios 50 kilometrų virs žemės.

Žinoma, šituose spėjimuose yra daug neįtikėtinų, net tikrai negalimų dalykų, bet ir tokių, kurių ateities žmonija gali susilaukti.

V. K.

Agr. Br. Laukšas.

GIMTAJI KRĀSTA PRISIMINUS

Klaipėdos reikalai. Įvairūs 'tauva, jei jos globoj gyvendami, liksia tiški' rekliai Klaipėdos kraštą vadina durintis į platų pasaulį, kiti pakrištyja širdimi, tretį plaučiais kuono daleisdamį iki lyties organų. Lietuvos spaudoj neretai galima užtikti tvirtinimų, kad Klaipėdos kraštas yra visu 90% lietuviškas, kad Lietuva meile yra persisunkęs iki kaulų. Žodžiu, lieka išvada, kad tautiškai slubuojan-tis ten gali pasveikti tartum sanato-rijoje.

Visa viršminėta yra tik kalbos ir nuomonės, gi tikruma yra kur kas liūdnesnė. Ne paslaptis, kad Klaipėdoje uostas Lietuvos ekonominiam gyvenimui vaidina nemažą vaidmenį. Bet sudėjus visas jo geras ir blogas puses 'ant svarstyklių' paaikšės, kad jis Lietuvai netik kad nėra širdis ar plaučių svėrbas, o yra sunki tautos kyla, kurios pašalinimas iš organizmo, kraštą ekonominiai sustiprintų. Kurio nebūtume nusistatymo, kiekvienas žino, kad Lietuva Klaipėdos kraštą nuomuoja, kimšdama ten to-kias sumas pinigų, kurių jis pats nėra vertas. Užtenka tik suskačiuoti tuos milijonus, kurie yra supilti į uostą, skerdyklas, seimelin rinkimų kompanijas, ūkininkams paskolas ir pašalpas, laikraščiam subsidijas ir tt ir tt. Tai yra oficialiai žinomos sumos, o kiek išmetama slaptiems reikalams, to sužinoti ir nepavyks. Šiandien yra viena aišku, kad už išmestus Klaipėdon milijonus, Lietuva lengvai galėjo įrongti Šventosios žiotyje, ar kitoj savo pajūrio vietoj, puikiausį uostą, be jokių kivirčių su Vokietija. Gi dabar, pinigai išmesti ir tokie pat tempu metomi tam, kad erzinti ir toliau 25 kartus už save stipresnį kašmyną. Netrukus, prieš tų milijonų, likimas gali pareikalauti šimtų tūkstančių jaunuolių gyvybių ir pati Lietuva, jei pavyks išsilaikyti, liks ištikro elgta be lazdu, nes numatomas lazdoms terminas kiekviena dieną gali baigtis. Jei ne Klaipėdos kivirčiai, Lietuva Vokietijoje turėtų, kaip ir kiti kaimynai, neblogą savo produktams rinką, gi dabar, tenka eksportuoti į Palesti-ną, Afriką ar kitur kur transportas pusę produktų kainos suryja. Visa tai skaudžiai perneša ūkininkas. Žodžiu, ponai 'iš praeities' Vytauto imperia-lizmo prisisėmę pešasi, o liaudžiai kudlos laksto.

Kad Klaipėdos kraštas yra lie-tuviškas, kiekvienam ten buvusiam yra aišku. Klaipėdiečių pavardės ir vie-tovardžiai yra didele dauguma grynai lietuviškos k. t.: Pagalys, Rugulys, Sūdnagis, Grigaitis, Rudaitis, Bertulai-tis ir tt., tik dėl tikybės skirstymo vardai vokiški, k. t. Fritz, Max, Otto, Martin ir kt. Martynų tiek daug, kad ant kelio sutikęs pirmą klaipėdietį, pavadinęs Martynu, retai tesuklysi. Vietovardžiai daugumoje užsilie lietu-viški, neretai, labai 'neceuzuoti' k. t. Užpirdžiai (bažnytkaimis), Sūdnagiai (kaimas) ir kt. Vokječiai jų nekeitė, nes vokiečių kalboj tie žodžiai nieko blogo nereiskia būdami be reikšmiais.

Klaipėdiečiai lietuviai savo lietu-viškumo neužginėja, net neturintieji lietuviškas pavardes ir net nemokan-tieji lietuvių kalbos, save vadina lie-tuviais, bet tautybę ir politiką skaito atskirais, nieko bendro tarp savęs ne-turintiais, dalykais. Jie turėdami Ryt-prūsuiuose giminių, aiškiai žino, kad ten (Vokietijoje) kaip pramonės kraš-te, dėl ūkio produktų stokos, ūkininko gyvenimas žymiai geresnis, todėl ten ir krypta. Kuriems tenka Vokietija aplankyti, tie pastebi, kad ūkio pro-dukto kainos ten dvigubai, arba net trigubai, aukštesnės, o pramonės iš-dirbiniai irgi žymiai pigesni, negu Lietuvoj. Išsikalbėjus su kai kuriais, tenka išgirsti ir tokių išsireiškimų: kas iš to, kad jie ir palaikysią Lietu-

vą, jei jos globoj gyvendami, liksia elgėtomis, (suprask, teismo astolis iš ūkio išmes), o Hitleris atėjęs juos už tai iškarsias. Palaikydami Vokietija, jie turėsį gražų gyvenimą ir toliau galėsį likti lietuviais. Šis jų sampro-tavimas grynai biznieriškas ir pilnai atitinka 20-to amžiaus dvasiai. Juk iš tikro jie mato, kad Lietuvos didžiausi patriotai yra tie, kurie gauna stam-biausias algas, abra gauna apvogti iš-dą. Tokios rekordinės tautininkų va-gystės, kokių nė prieš vienos vyriausy-bės nėra būve, yra didžiausia baidyk-lė klaipėdiečiams, nes Vokietijos isto-rijoj tai reta retenybė. Jie mato taipo-gi, kad Lietuvos žymiausi 'vadai - pravodninkai', patys netiki, kad Klip.kr. liks ilgai Lietuvos 'globoj', nes nors ir plačiai vedama propaganda Lietuvoj kolonizuoti lietuviais (didlie-tuviais) Klaip. kraštą. Kolonistams duodamos stambios lengvatos ir pa-skolos virš 20-čiai metų, nė vienas iš 'vadų' ten sū dvaro neperka, o siūnčia subankrutėjusius 'patikimus' ūkininkus, kurių tarpe nemaža aferistų ir tautiškojo ilango. Pravadyriai sau perkasį dvarus apie Knūną, Kė-dainius arba pačiam Klaip. kr. paru-bežy. Jei katras ir perkasį iš mažže-mių tai keletą hektarų, kad reikalui esant, galėtų lengva širdimi palikti, nes grūnai pirkusį ne vieno neteko užtikti. Visiems duota išsimokėjimui Žemės Bankas ir jų tarpe maža tokių kurie reguliariai, bent nuosimėčius ap-mokėtu. Ta beprotiška emigracija, tai yra sunkus ir beprasmis jungas Lie-tuvos visuomenei, bet pravadyriai nuo savo kvaילו sumanymo nedasipro-tėja atsiskirti, kol išde pinigų yra surink-tų, neretai, iš už mokesčius pardutas paskutines karves. Tai yra aklas užsi-spyrimas, kaip pasakiškojo velnio, ku-ris lakstydamas apie pelkę su ugnim, šūkavęs: 'degs, nedegs, degsiu!'. Šios milžiniškos sumos virš nepaminėtos ir jei jos būtų skirtos lietuvių koloniza-cijai Brazilijoje, tai reto lietuviuo ausį tespiegtų fabriko švilpimas ir ne tos garbės būtų užsitarnavę lietuviai Bra-zilijoje, nes skurdas priveda prie visko. (Bu daugiau)

Kada bus karas?

Dar visi ne taip seniai Europoj abejingai vienas kito klausė, ar bus karas? Tai buvo visiems nejaukus klausimas. Dabar, štai, kuriam laikui praslinkus, jau drąsiau statomas ki-taip klausimas - Kada karas bus?

Kad bus karas atrodo, jog dabar beveik niekas neabejoja. Taip visas gyvenimas rieda, kad jau, rodos, abe-jonėms dėl karo nebilio vietos. Ir tai visai nenuostabu. Visos Europos valstybės tiek didelės, tiek mažos sa-vo kariuomenių išlaikymo išlaidas są-matose net po kelis kartus padidino. Net ir tos valstybės, kurioms, rodos, mažiausia gresia karo pavojus, štai kaip Šveicarijoje, Švedija. Norvegija ir jos savo kariuomenių skaičių didi-na ir jas moderniškiau apginkluoja. Tos valstybės, kurios jau buvo be-veik visai nusiginklavę, kaip antai Olandija, Danija šiaudien vėl grįžta prie apsiginklavimo. Ginkluojasi ir tos valstybės Europoje, kurios yra diktatorių valdomos ir tos, kuriose demokratinis režimas stipriai yra įsi-galėjęs.

Karui reikalinga medžiaga, kaip varis, plienas diena iš dienos brangs-ta. Arklys, kuris beveik buvo nustojęs savo reikšmės ir praradęs gerą kainą, dabar gaudytis gaudomas ir jo vertė keleriopai pakilo. Dar netaip seniai, kad ir Lietuvoje už vidutinį arklių bū-

Užsienio progresyviai lietuviai ir Lietuva

Skaitant Lietuvos, ypač kunigų, leidžiamus laikraščius, gaunasi labai liūdnas vaizdas. Iš tiesų dabartinė Lietuva panaši į 30 metų atgal būvu-sią Meksiką ar visai neseniai būvusią Ispaniją, kur juodasis klerikalizmas buvo pavėrgęs darbo žmones protini-ai ir ekonominiai per daug šimtų metų.

Meksikos, o dabar vėl Ispanijos liaudis susiprato ir pasiliuosavo iš juodojo klerikalizmo globos. Bet Lie-tuvoj mūsų broliai dar ir šiandien klaidžioja religinėje tamsybėje. Lie-tuvoje veikia jau tryliką skirtingų zo-konų, turinčių parapijose apie 40 sky-rių. Seniau buvusios parapijos dabar išdalintos į dvi - tris. Vis statomos naujos bažnyčios; vis statoma pake-liais nauji kryžiai; vis populiarizuoja-ma tarpe tamsių parapijų 'stebūk-lingos vietos', kaip žemaičių Kalva-rija, Šiluva, Pažaisliai, Kražiai ir kitos. Marijonų ir zokoninų Marijampolėj leidžiamame 'Šaltinyje' vienas kuni-gas aprašo savo įspūdžius apie Že-maičių Kalvariją ir sako, kad matęs žmones klūpėčius keliaujant, ir jam tas patiko. Toliau jis sūkia: 'Kiek čia asarų išlieta, kiek maldų pasiūsta į dangų, - tik vienas Dievas težino!..'

Bet tarpe klūpėčiojančių, asaro-jančių, maldaujančių nebuvu didpil-vių kunigų, dvarponių ir kitų turtuo-lių. Tai vis nuskūrė, išalkė Lietuvos bežemiai ir mažžemiai. Kunigija džiaugiasi, kad jai pavyksta sufanta-zuoti tamsius žmonelius. Tačiau tas kunigėlis pamiršo pasakyti, kad šitose 'stebūklingose vietose' stebūklingai po Lietuvą platinamos limpamos li-gos. Sveiki ir ligoti - visi sykiu ke-liauja, sykiu guli, tamo pat vandenyje visi sykiu prausiasi, visi iš to paties viedro geria ir visi pirštus kiša į tą patį 'šventą vandenį'. Kunigai gerai žino šito viso rezultatus. Bet tyli: jai daugiau apeina litai, negu Lietuvos žmonių sveikata.

Be 'stebūklingų vietų', burtininkų, iv. Agotos duonos ir kitų burtų, Lietuvos kunigija dar turi prisidirbusį daugybę visokių 'šventųjų', su kuriais

daro puikų biznį. Ypač Lietuvoj pa-garsėjusi 'Švento Antano Novena'. Kunigų leidžiamam 'Švento Pranciškaus Varpely' spausdinama žmonių 'lifitacijimai', kaip jiems ši novena 'pa-gelbėjo'. Vienas žmogus rašo, kad jis buvo patrauktas į teisimą - jautėsi kaltas esąs, tai tikėjosi bylą pralai-mėti. Bet jis nusipirko šv. Antano no-veną ir kaltu būdamas bylą laimėjo. Kita moteris - motina rašo, kad ji turi dvi dukteris, kurios eina į mo-kyklą, bet nesimokina. Motina buvo susirūpinusi dukrelių egzaminais. Nu-pirkė šv. Antano noveną - ir ne-mokšos dukrelės išlaikė egzaminų.

Kunigija ne tik malkina nesamo-nėmis darbininkus, bet dar prie pro-gos juos išjuokia. Prieš gavoniai kuni-gų leidžiamam 'žemaičių Prietėlyje' tilpo toks pranešimas: 'Neturintieji ką valgyti, atleidžiami nuo alkinimosi įs-tatymo O dėl ko? Dėl to, kad baž-nyčia maloni motina'.

Ar gi tai neišjuokimas žmonių? Kunigai atleidžia nuo pašinko tuos, kurie neturi ką valgyti!

Beskaitant šitokią Lietuvos kuni-gų leidžiamą žmonėms 'apavieta', gau-nasi įspūdis, kad Lietuva gyvena vi-duramžių gadynėj. Ir šitos kunigijos kontrolėj šiandien yra visi Lietuvos mokyklos. Todėl Lietuvos jaunimas, užuot gavęs tikro mokslo, gauna iš-kraipytus faktus ir religinius prie-tarus.

Lietuvoje veikia Dr. J. Šliupo vadovaujama Lietuvos Laisvamanių Eitinės kultūros draugija, kuri leidžia mėnesinį laikraštį 'Laisvąją Mintį', rengia paskaitas, steigia knygynėlius, laisvas kapines ir tam panašiai. Bet dėl finansų stokos draugijos veikimas mažas. Čia reikalinga progresyvių užsienio lietuvių pagalba. Progresyviai užsienio lietuviai turi ateiti pagelbon Lietuvos žmonėms. Visi ir visur gyvenantieji lietuviai turime, pagal išga-lą, prisidėti aukomis ir padėti mūsų broliams gyvenantiems šventoje Lietu-voje išbristi iš dvasinio ir medžiagi-nio skurdo.

A. A. Matelionis.

REIKALAUJA RELIGIJOS ISTATYMO

Gegužės 22 d. Valstybės Prezi-dentas priėmė Visuomį ir Rondoman-skį, kurie įteikė p. Valstybės presi-dentui peticiją. Šioje peticijoje išreik-šti visuomeniečių, laisvamanių, nepri-klausomų katalikų ir Rymo katalikų tokie pageidavimai: 1) įvesti civilinę metrikaciją, 2) išleisti įstatymą apie religijas, 3) legalizuoti Visuomą, 4) legalizuoti lietuvių katalikų bažnyčia. 5) įvesti taksą kunigams už krikštą, jungtuvę ir laidojimus. 6) priversti visas savivaldybes turėti savas kapi-nes, 7) pašalinti iš R. katalikiškų vie-nuolynų ir mokyklų svetimsalius, 8) reikalauti iš popiežiaus panaikinti kunigų celibatą ir įvesti mišias laikyti lietuvių kalba. 9) surašinėjant gy-ventojus, religijos atžvilgiu statyti klausimą: 'Kokiai religijai priklausai, o ne, 'Kaip esi krikštytas'.

Ukininkų S-gos byloje vėl pertauka

Ukininkų sąjungos byloje beveik po mėnesio ekspertyzos pertraukos teismo posėdyje pateikti šalims eks-pertų atsakymai. Jų pateikta 225 ma-šinraščio puslapiai. Šalims susipažinti su ekspertų atsakymais teismas pada-rė vėl posėdžio pertrauką iki š. m. 12 d. 9 v.

LIETUVOS NAUJIENOS

(Atkelta iš 4-tro pusl.)

Aido Redakcijai ir Administracijai

Aš Stasys Aršauskas jau daug laiko, kaip skaitau kolonijos išėivų rimčiausia laikraštį „Lietuvių Aidas Brazilijoje“ ir labai esu patenkintas juo, nes jis mums išėivius aplanko kas savaitę įvairiose Brazilijos kampe lnuose ir atneša daug žinių iš viso pasaulio ir suteikia daug rimtų patarimų. „Aido“ redakcijoj yra malonus žmonės, pilni energijos ir didelio pasisventimo dirbti Brazilijos lietuvių kolonijos labui. Už tai lieku jiems dėkingas, kaip ir daugelis kitų mūsų tautiečių ir linkiu daug laimės redaktoriams ir administratoriams.

Barretos. S. Aršauskas.

Aidas yra šviesos ir kultūros sklaidėjas

Šiuomi sveikiu „Aido“ redakciją ir drauge visus remėjus šio garbingo mūsų draugo Aido, kaip šviesos ir kultūros sklaidėją tarp mūsų tautiečių išėivijoje. Taip gi linkiu ir toliau kuo geriausio pasisekimo skleistis švieš ir patarnauti ir patarnauti mūsų išėiviams įvairiuose reikaluose, teikiant jiems įvairių patarimų jų gyvenime. Nes vienintėlis Brazilijos lietuvių blaivintojas, kultūros, civilizacijos ir šviesos sklaidėjas yra tik „Aidas“. Tik jis yra žibintas rodantis kelią į šviesą ateltį.

Tai gi, lai gyvuoja ir šviečia tarp mūsų lietuvių „Aidas“! Lai gyvuoja leidėjai ir remėjai laikraščio „Aidas“! Lai Aidas nenuliatamai ir toliau šviečia Brazilijos lietuvių kolonijoj

Rio Claro

Petras Rimša

Bijosi Rašomųjų Mašinėlių

Gegužės 13 „Lietuvos Žiniuose“ telpa šitoks pranešimas:

Vidaus reikalų ministerija išsiuntinėjo aplinkraštį apskriečiu viršūninkams, kuriame sakoma, kad visų rašomųjų mašinėlių, rotatorių ir šapirografų savininkai turi apie tai pranešti apskriečiu viršūninkui ir gauti leidimą mašinele, rotatorium arba šapirografą laikyti. Prašymas leidimui gauti turės būti apmokėtas: 4 lt. žyminiu ženklų. Kadangi Lietuvoj esą apie 20,000 rašomųjų

mašinėlių, tai jų registracija valstybės iždui duotų pajamų apie 80,000 litų.

Gal neužilgo Lietuvos žmonės turės gauti leidimą laikyti rašomas plunksnas ir pašėlius, nes tautiškai diktatūrai ir tie gali pasirodyti pavojingi įrankiai.

Didelių traukinių nelaimė

Gegužės 57 d. Jonavos geležinkelio stotyje, bėjęs iš Šlaulių prekių traukinys užlėkė ant stovėjusio kito prekinio traukinio. Abiejų traukinių garvežiai apgadinti ir sudaužyta keliolika vagonų su prekėmis. Keliuose vagonuose buvo vežami gyvi bekonai. Vagonai nukentėjo, bet bekonai liko visi sveiki. Katastrofe žmonių nenukentėjo.

rių km. Kupiškio valsčiaus, kuri tarnavo pasvietos notara, ir pats dviom kulkom peršiovė. Rastas pas žudiką laiškas kuriame prašo abu palaidoti vienoj duobėjė.

Papildyti policijos etatai

Paskutiniam „Vyr. Ziniu“ nr. paskelbtas Vin. min-jos etatų pakeitimas. Tuo pakeitimu viešosios policijos etatai papildomi 4 policijos vachmistrais V kategorijos ir 15 policininkų IV kategorijos.

Ligšiol policijos vachmistru buvo 104, policininkų 984, pasienio policijos 1556, saugumo departamente yra 313 tarnautojų (Žiūr. „Vyr. Zin.“ 461.).

Suimtas viršaitis

Marijampolėje šiomis dienomis buvo suimtas Kazlų-Rūdės viršaitis Krikščiūnas, kuris kaltinamas priešvalstybine veikla.

Krikščiūnas po birželio 7 d. buvo degraduotas iš kapitono laipsnio.

Apkaičiavo nuostolius

Neseniai Alytaus apskrityje praėjo didelė audra, padarydama labai

drovė, kaip „Lietuvos Žinių“ ir „Jaunimo“ redaktorių pristatys buv. Respublikos Prezidentą dr. Kazį Grinių.

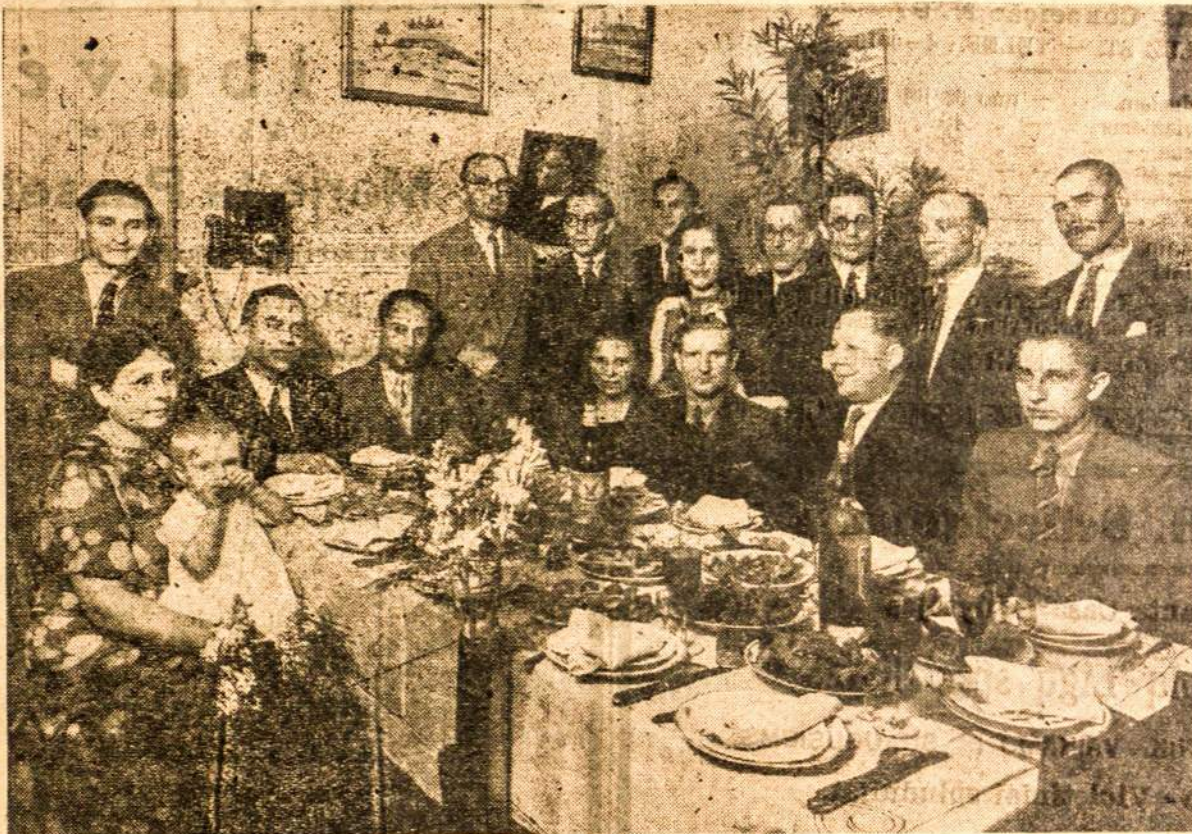
Už pamokslą byla

Sekmadienį Endrijavos parapijos klebonas kunigas Petras Bilevičius pasakė bažnyčioj pamokslą, už kurį kunigui Bilevičiui keliami byla. Mat šiame pamokslė buvė išitarta prieš seimo rinkimus.

Amatų mokyklų tinklo plėtimas

Svietimo ministerija išsiuntė šiomis dienomis savivaldybėms aplinkraštį, kuriame savivaldybės prašomos suteikti ministerijai žinių, ar reikalinga jų apylinkėje įsteigti amatų mokyklą ir ar bus pakankamas mokinių skaičius. Dėl to savivaldybės registruos norinčius lankyti amatų mokyklas jaunuolius.

Šalčiui Surodžtos Valės

Žinomas S. Paulo lietuviams pramonininkas F. Čemarka, 8. m. liepos mėn. 5. d. savo butų suruošė keliauninkui M. Šalčiui vaišes, kuriose dalyvavo taip pat ir būrelis mūsų kolonijos veikėjų. Sėdi iš kairės: dešinė — A. Čemarkienė su dukryte Laimute, M. Šalčius, Konsulas P. Gaučys, Dorintienė, Dorinas, K. Uekus, „Ryto“ redaktorių P. Storpirstis. Stovi iš kairės: dešinė — mok. E. Pažėra, F. Čemarka, „Lietuvio“ red. S. Vanevičius, mok. S. Bakšys, M. Dudaitė, „Šviesos“ red. St. Puišys, „Aido“ red. A. Dutkus, lak. S. Jurevičius ir Zarakauskas.

Gavus reikalingas žinias švietimo ministerija nutars kuriose vietose steigti naujas amatų mokyklas.

žudosi dėl meilės

KUPIŠKIS.—Kupiškėnai dar tebe pamena kapą prie kelio į kapus su užrasu: „žuvau dėl meilės“. Ūkininkas Bačiulis pamilo merginą ir dėl savo aklos meilės pražudė savo ūkį, nušove savo mylimąją ir pats nusišovė.

Balandžio mėn. panevėžietė panele Stasė dėl nevykusios meilės kesionosi Kupiškėje nužudyti savo mylimąjį š., bet nepavykus, paty nusišovė.

Gegužės 27 riestainių kepyklos darbininkas nušove Kupiškėje savo mylimąją Bronę Kriauzaitę, iš Paketu-

daug nuostolių. Nuostoliams apskaičiuoti buvo sudaryta speciali komisija kuri savo darbą jau baigia. Komisijos protokolas bus įteiktas vyriausybei. Galimas daiktas, kad nuo audros nukentėjusiems ūkininkams bus duodamos pašalpos.

Lietuvos kumpiai Amerikoje

S. Amerikos kai kuriuose lietuvių laikraščiuose jau pasirodė skelbimų, kur ir kuriuose krautuose parduodami atgabenti kumpiai iš Lietuvos.

Keturi istrėmimai

Tęsdama toliau lietuviybės slopinimą Vilniaus krašte, Vilniaus storasta istrėmė į Lenkijos gilumą keturius Vilniaus lietuvius.

Pirmas naujo Selmo posėdis liepos mėnesį

Iš patikimų šaltinių patyrėmė, kad naujai išrinktas seimas, nors dar nežinoma jo sudėtis, susirinks pirmam posėdžiui jau liepos mėnesio pirmomis dienomis. Pirmoji sesijoje bus išrinktas seimo pirmininkas, priimtas seimo darbų reguliavimas ir allikti keli pirmieiliai valstybės reikalai. Pas kum seimas išsiskirstys atostogų iki rugsėjo mėn. pirmo antradienio.

Nauji archiologiniai kasinėjimai

Šiomis dienomis Vytauto Didžio universiteto dr. Puzinas su keliais bendradarbiais išvyko į Seredžiaus apylinkes daryti archiologinių kasinėjimų. Iki šiam laikui dr. Puzinui pavyko surasti keletą metalinių daiktų, paeinančių iš IV—VII amž.

Nubaudė langų daužytojus

Tulas laikas atgal Grinkiškio miestely chuliganai Jonas Čapas ir Antanas Jonas išdaužė akmenimis žydo Poderio langus. Poderis pranešė apie tai policijai. Bet policija neko iš to nedarė ir byla nutraukė, sakydama „negalinti“ kaltininkų surasti, nes, mat, abudu chuliganai yra žymūs tautininkų „veikėjai“.

Poderis tuomet apskundė policiją Kauno apygardos teismui. Byla buvo nagrinėjama 6 gegužės. Buvo išklaušinėta daug liudininkų.

Teisman atvyko skundėjas Poderis ir kaltinamieji Čapas ir Jonaitis. Teisma nubaudė kiekvieną po 100 litų baudos, o nesumokėjus po savaitę arešto.

Sia byla labai domėjosi vietos valdininkai ir visuomenė, nes kaltinamųjų tarpe Jonas Čapas yra valdininkas, buvęs Grinkiškio rajono felčėris, o dabar perkeltas į Tauragės apskrities felčėriui, o antras šaulys. Čapui tą pat dieną buvo suruoštos išėituvės iš Grinkiškio bet jo nubaudimas padarė blogą nuotaiką susirinkusiems ji išėisti ir pašiam Čapui.

Badas Lietuvos kaimynystėj

Kokia gyventojų padėtis Rytų Lenkijoje, apimančioje ir Okupuotą Lietuvą, matyt iš to fakto, jog ten užregistruota 150.000 badaujančių žmonių.

Nauji redaktoriai

Mėnesiui uždaryti laikraščiai „Rytas“, „Lietuvos Žinios“ ir „Jaunimas“, vietoje savo atstatytųjų redaktorių žada pristatyti šiomis dienomis vidaus reikalų ministeriui naujus redaktorius. Esą „Ryto“ leidėjas pristatys kaip redaktorių buv. ministerį pirmininką prof. Antaną Tumšą, o „Varpo“ ben-

skaitydamas

Aidą

Zinosi

Viską

Kadernetos

Jau reikia išsimti kadernetos, kaip — "Carteira de Identidade" "Carteira Profissional", kreipkitės į šio laikraščio redakciją. Be to, rašome prašymus, darome vertimus ir kitokius reikalingus dokumentus paruošiami greitai ir daug pigiau negu kitur.

Rua da Moóca, 424 S. Paulo.

Visi skaito vienintelį darbo žmonių laikraštį „L. Aida Br.“ Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Siūvykla

A. BAGDONO

RUA da MOÓCA, 534 b

Priima vyriškių

rūbų užsakymus ir atlieka darba pagal najausias madas iš vietinės, ir užsieninės medžiagos. Darbas garantuotas ir skubus. Kainos priemonos. Užsisakę rūbus Bagdono siūvykloje, tikrai būsite patenkinti.

ZEMES SKLYPAS

Ant Villa Zelina skubiai parduodamas žemės sklypas, rua 9, № 4 prie pat bažnyčios tarp dviejų gatvių ir šiaip vieta labai puiki. Sklypas aptvertas, iškastas šulinys ir kiti pagerinimai padaryti. Sklypas parduotas bus beveik pusės dabartinės kainos. Dėl informacijų kreiptis pas Sprindį Pęa. Zelina, 1. Sekmadieniais pas

P. Redzevičių, rua Alfonso Penna 17 S. Caetano

Baldai

Labai pigiai parduodami įvairūs nauji baldai. Apžiūrėti baldus galima vakarais ir sekmadieniais rua Alfonso Penna, 17 S. Caetano.

Rio de Janeiro lietuviams

Rio de Janeiro lietuviai gali nusipirkti laikraštį „AIDAS“ pavieniais numeriais ir užsiprenumeruoti restorane — kavinėje „Vilnius“, rua de Catumby, 4 ir rua Bella, 106.

— Rio de Janeiro.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lyoye Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

HOTEL DAVID

Rua Conceição N. 97

PRIE LUZ ST. — TELEF.: 4-0410

Kambarys vedusiems	— — — — —	nuo 6\$ iki 10\$000
Kambarys pavieniems	— — — — —	4\$ „ 5\$000
Lova pavieniems	— — — — —	2\$ „ 3\$000
Pietus po	— — — — —	1\$800
Sortidos po	— — — — —	\$800
Bifai po	— — — — —	1\$000
Bifas su kiaušiniu	— — — — —	3\$000
Bifas su cibuliais	— — — — —	1\$500

Įvairūs Sandvičiai — Kava ekspreso. Geriausi Baro gaminiai. Virtuvė pirmos klasės, prižiūrima paties savininko.

FRANCISCO FERNANDES TOMÉ

Priėuvėja

(Akuserė)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injekcijos)

Rua Silva Pinto, 259 Tel. 5-3584 :- S. Paulo — Bom Retiro

Dr. H. Schechtmann

Santa Osa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonis priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v. Rua da Graça 69. Tel. 5-1451. São Paulo.

TURTO STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJA

Vienintelė organizacija São Paulo, kuri įgaliota ir turi teisę pasiulyti atmokėjamą išaikvotų ir nejudomo turto įsigyjimą pinigų kiekvienam, kuris tokias išlaidas padaro per mūsų Kooperacijos įstaigą. Pinigų atmokėjimas vykdomas per išlošimą Valstybinių Vidaus Paskolų — Apolices. MES PARDUODAME: žemės sklypus, trobesius visuose São Paulo priemiesčiuose su sąlyga atmokėjimu išaikvotų tokiam pirkimui pinigų be jokių kitų išlaidų.

MES DUODAME PASKOLAS: namų statybai, jų remontui, hipotekas ant tam tikro laiko, kaip amortisacijos kelių su sąlyga tam reikalui pinigų sugražinima — veltui.

MES STATOME NAMUS: kiekviename S. Paulo priemiestyje už grynus pinigus, taipgi ir ilgalaikiam išsimokėjimu, pradedant nuo 35\$000 į mėnesį ir su sąlyga tam reikalui išaikvotų pinigų sugražinima — veltui. MES SIŪLOME MŪSŲ KOOPERACIJOS STATYBOS PLANA, kuris permato sueikvotų pinigų sugražinimą kiekviename — Parque Jabaguara, Lapa, ir Penha net tokiems, kurie nuosavos žemės neturi. Sugražinimas nuosavybei įsigyti išaikvoto kapitalo per lošimą Valstybės Vidaus Paskolos akcijų (apolicas), išimtinis teisės priklauso mūsų Kooperacijos įstaigai C. I. F. Rua Benjamin Constant 7-a 3-čias aukš. 19 ir 20 salės S. Paulo. Informacijos nuo 8 iki 11,30 ir nuo 1,30 iki 6 v. vak. Šeštadieniais nuo 1,30 iki 7 val. vak. Telef. 2-4945.

SIUVYKLA

ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelės patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stoti.

Pardavimui Namai

Villa Zelinoj, av. Zelina, 3 parduodamas gerai įrengtas namas iš 2 kambarių, virtuvės, terasos ir vrandos. Namas ir žemės sklypas išmokėti. Dėl sąlygų teirautis vietoje kas dieną nuo 6 val. vak., o sekmadieniais kiekvienu laiku.

Tarnyba

Reikalingos moterys ir vyrai gero elgesio, kurie turi liuso laiko, prieš gerą ir lengvą darbą. Mokestis geras, mokama alga ir geras nuostintis (comissão) Kreiptis: Sr. Arthur, Largo da Sé 50, 3.º and. Sala 27. Kreiptis galite, kurie moka iš šių kalbų bent viena: rusų, lenkų arba vokiečių.

LABORATORIJĄ

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidurinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidurinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis.
Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.

Vaistinė Passerini

Provizoriaus

Carlos Passerini

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patar-
naujame ir nakti.

Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)

Telefone 5-3584, S. PAULO

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak
KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA — AKUŠERIJA
Moterų, vidurinės, žarnų ir odos ligos,

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektroos pagelba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31, (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būte Telef.: 3-0300.

dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybinės, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė — 25. Telefonai:
2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERU LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvieną momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
(Bom Retiro) Telef. 5-4175. — São Paulo.

Už skelbimus Redak

cija neima atsa-
komybės

DULR JUS IŠGARSINS

Per Draugiją Užsienio Lietuv. Remti galite pasiskelbti viso pasaulio lietuvių spaudoje:

Dėl Sąlygų DULR kreipkis į DULR Nėpriklaušomybės Atkėtd 3, KAUNAS, LITHUANIA

«Lietuvių Aidas Brazilijoje» metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiške adresu

«L. A. Br.» rua da Mooca, 424.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etninės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesosne, teisingosne dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Šėnėiai, Vy-tarto g. 52.

Lithuania — Europa.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret. Atsižvelgdama į sunkų laiką

autarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
antai: ištraukti dantį be skaus-
mo 5\$000; plomba cidabro
purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidiniame, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mų fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

FOTOGRAFAS IS
KAUNO

GILUC

savo mėsišku darbu de-
c moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
nės medžiagos papiginta kaina.
Be to, euri piečiams daroma
nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118a

Bom Retiro.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Lietuvos dainininkai apvylo S. Paulo lietuvius

Lietuvos operos artistai dainininkai, išvykdami iš Argentinos, telegrama pranešė Lietuvos konsulatui S. Paulo, kad jie, atvykę į Santos, laivo stovėjimo metu jie atvažiuos į S. Paulo ir padainuos S. Paulo lietuviams. Konsulas gavęs tokią žinią, sušaukė kaikiuriuos kolonijos veikėjus pasitarti dėl atvykstančių dainininkų. Kadangi patys artistai žadėjo lietuviams dainuoti, tai ir nutarta buvo tokį koncertą suruošti Mokos mokykloje ir pagerinti apie jį visuose mūsų laikraščiuose, kad S. Paulo lietuviai pasinaudotų šia proga ir atvyktų pasiklausyti žymiausių Lietuvos dainininkų balsų. Ypatingai visi domėjosi Kipru Petrausku, daugelis atėjo koncertan vien tik pamatyti Petrauską.

Nors buvo darbo diena, dienos metu, bet lietuvių privažiavo iš visų S. Paulo pakraščių, mokykla buvo pilnutėlė ir laukia dainininkų. Apie antrą valandą dainininkai atvažiuo, bet ne visi, tik P. Oleka, V. Zaunienė, A. Petrauskienė ir J. Nagrodskis. Kipras Petrauskas esą susirgęs, o Mažeika iš Montevideo orlaiviu išvyko į Rio de Janeiro.

tuviai būtų pasiūlę Petrauskui gera honororą, tai tada jis nebūtų sirgęs.

Gėda mums lietuviams apie tą koncertą prisiminti, kuriame buvo nemažai aukštų svečių ir svetimtaucių atvykusių pasiklausyti ir pamatyti Lietuvos garsenybių. Bet ką padaryti, kad tą gėdą lietuviams daro pačios Lietuvos garsenybės.

Rep.

Išvyks M. šalčius

Liepos 20 dieną keliauninkas Matas šalčius jau išvyks iš S. Paulo toliau tęsti savo kelionę po Amerikos žemyną. Atsiveikinant su gerbiama svečiu ruošiamos jam prakalbos ir vakarienė, liepos 19 d. Mokos mokykloje, 8 val. vakaro. Norintieji dalyvauti šiose išleistuvėse, prašome užsirašyti išanksto bile kurioje mokykloje bei laikraščio redakcijoje.

— r.

PARSIDUODA Ant Alto da Mooca labai geromis sąlygomis namas, susidedantis iš dviejų kambarių ir virtuvės. **KREIPTIS** rua Franca Carvalho, nr. 3.

Norėjo nusinuodyti

Liepos 15 d. lietuvis Justinas Remelis, 59 metų amžiaus, gyv. rua Julio de Conceição, norėjo nusizudyti, išgerdamas didelę dozą krezoto. Išgėręs šių nuodų, pajuto skausmą ir

pradėjo šaukti pagalbos. Suteikus pirmąją pagalbą, Remelis tapo paguldytas Santa Caza ligoninėn.

K r s p.

Mokos mokykloje naujas mokytojas

Kaip jau yra žinoma, kad Mokos lietuvių mokykloje būves antruoju mokytoju Povilas Korsakas pereitą mėnesį tapo atleistas nuo pareigų. Tai naujuoju mokytoju į mokyklą tapo paskirtas neseniai iš Lietuvos atvykęs lakūnas Stasys Jurevičius. Naujas Mokos mokyklos mokytojas pradėjo eiti pareigas nuo liepos mėnesio 7 d.

K r s p.

Gražus grūdiečių žestas

Užpėreitą sekmadienį, Grūdo susirinkime, prezidiumas gavo raštelį, pasirašytą S. Dudėno ir A. Aduko, kuriame buvo prašoma padaryti tarp susirinkusių rinkliavą beturtės Onos Buzienės palaidojimui, kuri mirė liepos m 5 d. ir nepaliko jokio turto. Tas raštas buvo visiems perskaitytas ir susirinkusieji sumetė viso 80\$600. Šiuos pinigus prezidiumas įteikė S. Dudėnui ir A. Adukui.

Tai labai gražus žestas grūdiečių susirinkime.

Rep.

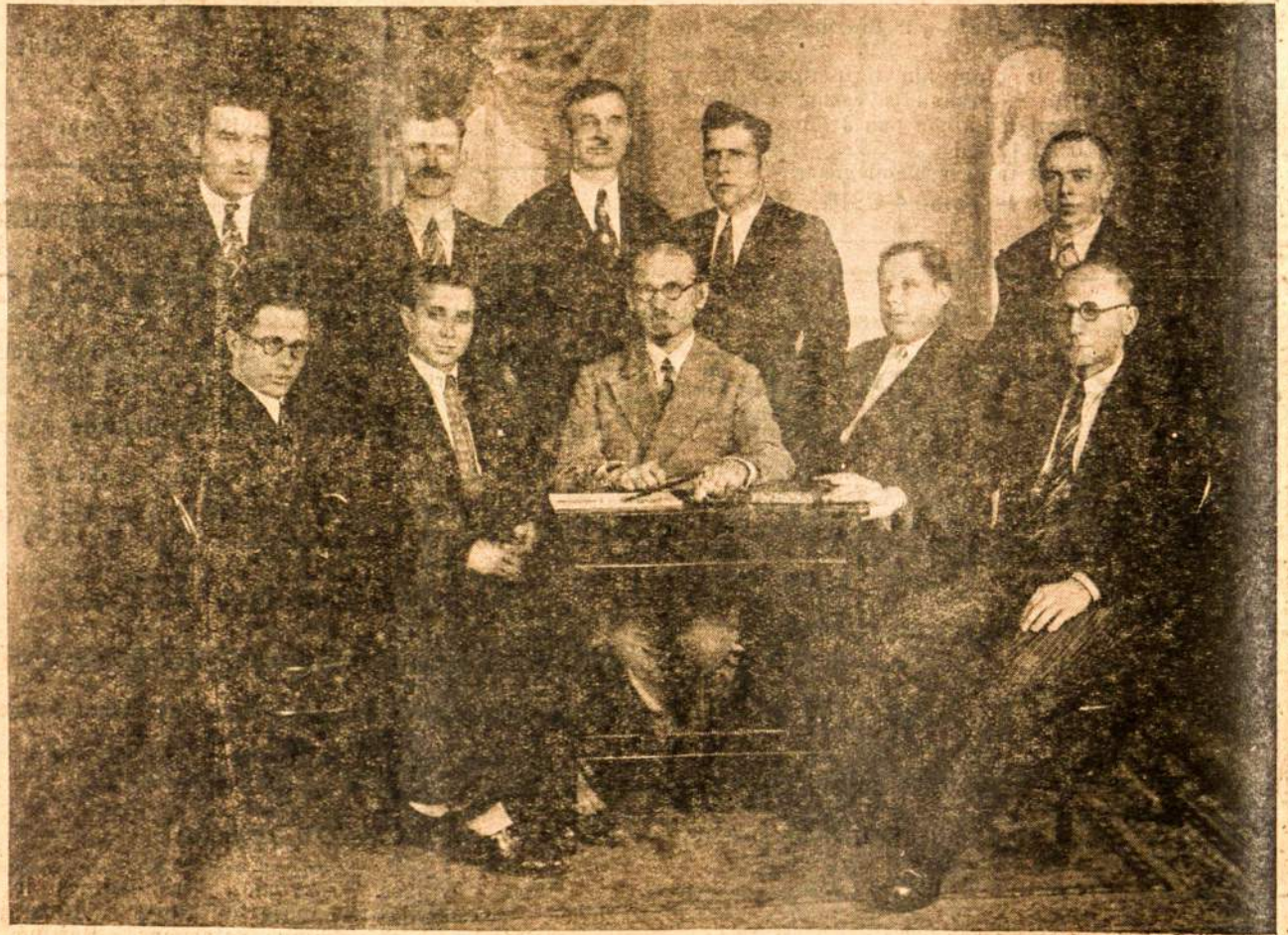
Reikalingas siūvyklon vienas lietuvis darbininkas. Kreiptis: Rua da Mooca, 561, arba: Praça Julio Mesquetas, 60.

J. Ramanauskas, Aido bendradarbis ir Rio lietuvių s-gos «Vilnis» sekretorius

P. Šimonis, Aido bendradarbis ir Grūdo 2-ras sekretorius

«Grūdo» Kooperacinės Bendrovės valdyba ir Revizijos komisija. Sėdi iš kairės į dešinę: A. Dutkus, S. Vinkauskas, F. Cemarka, K. Uckus, J. Šimbeitis. Stovi: J. Bendžius, M. Radionovas, J. Mazūras, V. Godiliauskas ir S. Ambroziejus.

Petrausko neatvykimas blogai nuteikė visus susirinkusius. Bet tai dar nieko, nes visi manė, kad nors atvykusieji dainininkai užkūš spragą neatvykusiųjų. Bet visi labai nusivylė. Padainavo tik viena Zaunienė. Ji padainavo 8 dainas. Oleka atsisakė dainuoti, pareikšdamas, kad jam nėra kas akomponuoja. Nagrodskis irgi nenorėjo dainuoti, bet publikos priverstas padainavo pusantros dainos ir ranka numojęs, daugiau nepasirodė. Petrauskienė, kaip ne dainininkė, o rašytoja-poetė, tai ji padeklamavo porą savų eilėraščių ir vieną Kazio Borutos.

Taigi, taip garsintas koncertas apvylo S. Paulo lietuvius, jie nepatenkinti grįžo iš salės, kad tapo atitraukti nuo darbo, sugaišo pusę dienos ir, užsimokėję dar bilietus, neišgirdo to, ko tikėjosi, o net ir nematė to, ko norėjo pamatyti.

S. Paulo lietuviai dėkingi tik Zaunienėi, kuri savo programą išpildė ir Alei Sidabraitai — Petrauskienėi, kuri nors deklamacijom prisidėjo.

Atėityje, žinoma, kolonija bus atsargi su dideliais žmonėmis, nes jau antrą kartą pilkieji mūsų išeiviai tapo apvilti aukštųjų ponų. Jiems švenčiausias dalykas yra — tai pinigai, o tolimo Lietuvos krašto išeivių ilgėsys, troškimas išgirsti savų dainų, tai — menkniškis. O, jei sanpauliškiai lie-

PAIESKOJIMAI

Paiėskau Joną Reinį, gyvena S. Paulo mieste, prieš metus atvykęs iš Rio Grande do Sul. Kas žinote jo gyvenamą vietą bei paties Reinio prašau atsiliepti. Jonas Vinckūnas rua Chavantes, 61 S. Paulo.

Reikalingi Bendradarbiai dėl švaraus ir sąžiningo darbo Cooperacijos Statybos srityje. Mokama alga ir komisija. Bendras uždarbis gali siekti virš 1:000\$ į mėnesį, kurį priklauso vien nuo susiprptimo, gero noro ir gabumo. Kreiptis: Rua Benjamin Constant, 7-a. 3 aukš. salės 19/20.

Elzbieta Sakalauskiė gy venanti S. Paulo, paieško savo sūnaus Vlado Sakalausko, išvykusio į Argentiną 1930 metais ir nuo to laiko nuo jo negavo jokių žinių. Jei kas žinotų, kur jis randasi, arba paties sūnaus, prašau atsiliepti šiuo adresu, E. Sakalauskiėnė, rua da Mooca, 424. S. Paulo Brasil

Vincas Kalinauskas paieškau brolio Petro Kalinausko. Jau du metai kaip apie jį jokios žinios neturiu. Kas apie jį žinote, kur jis randasi, malonėkite pranešti busiu labai dėkingas. Vincas Kalinauskas, Avenida Cruzeiro do Sul 40, São Paulo.

Pardavimų Batų Dirbtuvė

Dėl skubaus išvažiavimo, Parduo-dama gerai įrengta ir su gera frege-zija batų dirbtuvė su krautvėle. Namu nuoma nebrangi. Pasinaudokite gera proga. Teirautis: Rua Almirante Barrozo, 21. Bondės Oriente Braz.

Aš Juozas Skurkevičius paieškau savo draugą Bronių Butkevičių, ilgą laiką dirbusį Cubatão — Santos ant geležkelio linijos Mairink, jau metai laiko, apie jį jokios žinios neturiu. Kas apie jį žinote, ar jo paties, malonėkite pranešti šiuo adresu: Rua da Mooca, 424, arba rua dos Cíclames, 72 — Villa Bella. Už tai liksiu labai dėkingas.